

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hárdezonél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, 1893. november 30.

Wekerle Sándor egy évi miniszterelnöksége után bátran mondhatjuk, hogy népszerűsége állandóan növekvőben van. Emlékeznünk még arra, hogy pénzügyminiszter korában milyen kedvelt ember volt egy a szabadelvűpártban, mint pedig az ellenzék előtt is. Kitűnő finánc-politikája, kellemes és megnyerő modora és államférfiúi zsenialitása olyan népszerűséget teremtett neki az ellenzéki padosorokban is, a minővel kevés magyar miniszter dicsekedhetett még. Talán épen ebből a népszerűségből kifolyólag mondogatták sokan, a mikor Wekerle miniszterelnök lett, hogy nem kellett volna neki elvállalni ezt az állást, a mely oly könnyen elhomályosíthatja azt a fénylő csillagot. Feltették, hogy mint miniszterelnök nem tudja majd megtartani népszerűségét s nem tud megfelelni a várakozásoknak.

Ime az idő másról tett fényes tanubizonyítást.

Wekerle uralma szilárd alapokon nyugszik s a kormányba helyezett bizalom folyton növekedőben van. Nézzük csak röviden a miniszterelnöknek legutóbbi vívmányát: a magyar udvartartást.

Wekerle már pénzügyminiszter korában tett erre nézve nyilatkozatot a képviselőházban. A mikor pedig miniszterelnök lett, nem hátrált meg, hanem fentartotta előbbi ígéretét. S most, anélkül hogy az ellenzékiek zaklatták volna, önmagától helyt is állt a szavának.

Mult számunkban közöltük már a legfelsőbb kéziratot s ezzel kapcsolatban megemlítettük azt is, hogy ő Felsője beleegyezett abba is, mikép a miniszterelnök az állandó magyar udvartartásra nézve a további intézkedéseket fogantatja s annak idején erre nézve javaslatot is tegyen. Ma már elértük azt, hogy Felsője elrendelte, mikép mindazon közjogi cselekményeknél, amelyek kizárólag, vagy részben a magyar korona országait érintik, a főbb udvari szolgálatok teljesítésével kizárólag vagy részben a magyar zászlós urak bizassanak meg.

Igy a koronázási, az országgyűlési, a delegacionális, a különleges nemzeti ünnepélyeknél és aktusoknál s a magyar egyházi- és világi méltóságok eskü vagy fogadalom tételénél. Végül

jóváhagyja Felsője, hogy a királyi házat érdeklő renúciációknál a kormány tagjai ezután is meghívassanak s hogy az uralkodóház tagjaira vonatkozó mindazon változások, melyek az 1723. I. és II. törvényekben megállapított trónörököségi renddel kapcsolatban állanak, a magyar kormányval hivatalosan közöltessenek.

Felsője, a magyar király ezzel az elhatározásával újlag fényes tanubizonyítást tett arról, mennyire szereti hí magyarjait s hogy ő maga is oda törekszik, mikép a közjogi paritás elve mindenben megvalósuljon. Hála és köszönet illeti meg Felsőjét, e mellett elismerés Wekerlét.

Ezen újabb, mondjuk közjogi vívmányunk hármasszempontból örülnünk kell. Először közjogi szempontból. Kétséget nem szenved ugyanis hogy a magyar udvari méltóságoknak az államjogi aktusoknál való szereplése több mint egyszerű nemzeti etikett; mert hisz Magyarország, a melynek nemzeti egyéniségét az Ausztriával való sok száz éves házasság viszony a külföld előtt majdnem teljesen eltüntette s a mely nemzeti egyéniség csak 1867 óta kezd apránként kidomborodni, épen a nemzetközi politikai felfogások természetes forrásánál, a diplomáciában, csakugyan semmivel sem bizonyíthatja inkább nemzeti egyéniségét, mint azzal, hogy a királyi ünnepélyek alkalmával a magyar nemzet és társadalom az ő kimagasló, nemzeti alakjaival, a magyar kormányval és a magyar zászlós urakkal képviselve van. Sőt nem elég a képviselet, hanem a királyi udvartartás költségeihez Magyarország épen annyival járulván mint Ausztria, teljesen igazságos az, hogy a Magyarországot érintő politikai aktusoknál vagy a királynak Magyarországon tartózkodása alatt a szereplő udvari egyének a magyar nemzet nagyjai legyenek.

Másodszor a magyar udvartartás berendezése társadalmi életünk nézve is rendkívüli fontossággal bír. E tekintetben igen sokat várunk a magyar udvartartástól.

Várjuk a magyar nemzeti kultúra, a magyar művészet és ipar hathatós támogatását, várjuk az ország szívének erős megdobbanását, várunk nagy építkezéseket Budapesten, s reméljük itt a királyi család tagjai közül is mind többnek állandó otthonát. Várjuk feléledését annak a fejedelmi, magyar társadalmi életnek, a melyet a Habsburg-

ház három és fél száz év óta elfelejtett istápolni; sőt az osztrák érdekek szelleme szerint igyekezett Magyarországtól nemcsak az önállóságot, hanem arisztokraciájának nemzeti érzését, nyelvét és erkölcsit is elhódítani. Ugyannyira, hogy áldjuk bár nemes szívét egy Mária Theresziának, a kiért e nemzet vért és életet oly bőven áldozott, de nem tudjuk neki megbocsájtani, hogy királynői kegyelmének végtelen varázásával a daliás magyar arisztokraciából Bécsben élő németeket faragott. Hiszen e nagy királynőnek egy szava elég lett volna, hogy a magyar nemzeti társadalom új életre ébredjen; de e szó nem hangzott el, s a Battyániak, Eszterháziak, Pálffyok, Nádasdiak, Zichyek, Erdődiak s annyi más nemzeti nagyunk ajkán elnémult a magyar szó, s a magyar nemzeti génusz helyett idegen kultúra oldalán áldoztak.

Most már Istennek hála, ezen a veszélyen túl vagyunk. De fenyeget más veszély. A nemzetiségek idegenek a magyar kultúra, a magyar szellem iránt. Hajlandóbbak inkább a német vagy szláv kultúrát elfogadni, mint a miénket. Pedig csakis a magyar kultúra az, a mi Magyarországot minden ízében egységessé és magyarrá teheti.

Ezért kell nekünk Budapesten, az ország fővárosában, élénken és állandóan a királyi felsőszemélye körül csoportosuló társadalmi közélet; közélet, a mely magyar és nemzeti legyen. A mely felkarolja és magához vonzza a nemzeti költészetet és művészetet: a mely istápolja, bátorítja és megihlesse költőinket és művészeinket; a mely káprázatos fényével beragyogja Magyarországot s epedő vágyat keltsen nemzetiségeink széthúzó előkelőiben e szépséges magyar társadalmi életben részt venni.

És végül merült fel ő Felsőjének legmagasabb elhatározása alkalmából még egy körülmény, a melynek nem annyira örülnünk kell, mint inkább megelégedéssel tudomásul vennünk. Ez az osztrák sajtónak viselkedése a magyar udvartartás eszméjével szemben. A legelőkelőbb bécsi lapok egytől-egyig mind rokonszenvvel fogadják ő Felsője elhatározását; nem találjuk meg bennük a régi Bécsnek irigységét, hanem ellenkezőleg úgy viselik mind magukat, mint a kik egy igazi testvér-államnak őszinte érzelmeit fejezik ki. Nincs okunk e felett örülni — mondottuk — mert hisz

A „BÁCSKA“ tárcája.

Hangulatok.

I.

Egy vén anyóka megy csoszogra.
Már késő este s hull a hó.
A kis kosárkát óva rejti.
Hová, háová, te vén anyó?

Oh, jaj ne tartson! késő van már
S még mandulát s fügét veszek:
Szegényke lányom beteg otthon,
A szeretője esalta meg.

II.

Azt hiszi a csalfa lányka:
Sirok én még ő utána.
Szemem piros, de nem könnytől,
Csak a hideg őszi szélből.

Azt hiszi a csalfa lányka,
Futok én még ő utána.
Csak a házat tévesztetem,
Portájára azért mentem.

Azt hiszi a csalfa lányka,
Szívem szakad ő utána.
Arcom halvány, kezem reszket,
De csak mert a hideg megvett.

III.

Nincs annyi csillag, annyi porszem,
Nincs annyi hal a vízbe lenn:
Ahányszor már a húr zenéje
Dalolt te rólad, szerelem.

S miért van az, hogy meg nem ánták,
Öröklön egyről zengenél?
Mert mind azt véli: ő az első,
Ki azt valóban érezi.

Virter Ferenc.

ÖNGYILKOSSÁGOK.

Ira Guy de Maupassant.

Alig van nap, hogy az ember ne olvassa a hírlapokban a következő újdonságot:

„Szerdáról csütörtökre virradó éjjel a . . . utcai 40-ik számú ház lakóit két, egymásra következő lövés riasztotta föl. A zaj X. lakásából hallatszott. Az ajtót feltörték s bent véreből, holtan lelték X.-et, ki még mindig kezében tartotta a revolvert, melylyel megölte magát. X. ötvenhét éves, vagyos ember volt, kinek nem hiányzott semmije abhoz, hogy boldog lehessen. Gyászos elhatározásának okát nem tudják.“

Mely tépő fájdalomak, a szívnek mely sebei, minő rejtett kétségbeesés, minő égető gyötrelmek űzhetik öngyilkosságba a boldog embereket? Szerelmi drámákat keresünk vagy képzelünk, vagyonbeli csapásokat gyánitunk, de mikor nem bírnak fölfedezni semmi bizonyosat, azt mondjuk e szerencsétlenekre, hogy haláluk titok.

A minap kezembe akadt egy levél, melyet ilyen „ok nélkül“ öngyilkossá lett ember irt utolsó éjszakáján, miután a pisztolyt megtöltötte. Azt hiszem, érdekes e levél. Nem tár föl semmi oly nagy katasztrófát, minőt rendszeresen sejdíteni szoktunk a kétségbeesett elhatározás mögött; de megmutatja, hogyan halmozódtak lassan egymásra az élet apró bajai, miként bomlott szét e magányos létezés, melynek ábrándjai eltűntek; megmagyarázza e sok tragikus véget, melyet csak az idegesek és érzékenyek bírnak megérteni.

Ime a levél:
„Éjfél van. Mihelyt befejeztem e levelet, meg fogom magamat ölni. Miért? Ígyekszem okát adni: nem azok-

nak, akik majd e sorokat olvassák, de magamnak, hogy élesszem lankadó bátorságomat, hogy meggyőzzem magamat, mily végzetesen szükséges most már e tett, melyet legfőbb halogatni lehetne.

Egyszerű, hívó szülék neveltek föl. Hittem én is, mint ők. Sőt hitem utolsó foszlányai csak most szakadnak széjjel.

Már néhány év óta egy tünemény mutatkozik bennem. Mindaz, amit egykor hajnalnál ragyogóbbnak láttam, színtelenedni kezd. A dolgok nyers világunkban jelennek meg előttem; a szerelem igaz oka meguntáttatta velem a legköltoőbb érzelmeiket is.

Folyton megújuló, ostoba és édes, örök illúziók rabjai vagyok.

Most, az én hajlott koromban, meggyőződtem arról, hogy minden borzasztó nyomorúság, hogy az erőlködés hasztalan, hogy a várakozás hiába van; és ma estefelé, ebéd után, ismét új világosság áradt szét bennem, hogy minden semmisség.

Egykor oly vidám voltam! Gyönyörűséget szerzett nekem minden: a sétáló nők, az utcák, a helyek, ahol laktam; még ruhám szabása is érdekelt. De a látott dolgok folytonos ismétlődése végre fáradtsággal és unalommal töltötte el a szívemet; mint az megesik az olyan emberen, aki minden este ugyanabba a színházba jár.

Harminc év óta mindennap egyazon órában kelek; harminc év óta ugyanazon vendéglőben, ugyanazon időben ugyanazokat az ételeket eszem; csak a felszolgálók mások.

Megpróbáltam utazni. Ismeretlen vidékeken az elszigeteltség megfélemlített. Oly kicsinynek, oly egyedülvalónak éreztem magamat a földön, hogy siettem haza.

De harminc év óta ugyanazon a helyen álló butoraim változatlan képe, egykor uj zsöllyeszékem keskedtsége, lakásom szaga (mert idővel minden lakásnak meg lesz a maga különös szaga) esténként a megszokás csömörével töltött el és sötét bubánat nehezedit rám, hogy így kell élnem.

Minden szüntelenül és siralmasan ismétlődik. Mikor baha érek s a kulcsot megfordítom a zárban, mikor a gyújtót megtalálom szokott helyén, mikor a foszfor

utóvégre reánk nézve az teljesen közömbös dolog, hogy Bécs és vele egész Ausztria miképpen vélekedik a dolog felől; hanem igenis megelégedéssel kell tudomásul vennünk, mert ez is egyik bizonyítéka annak, hogy ők ott túl — nem beszélve a politikai faktorokról — a közvéleményben is szakítottak már a régi tradícióval s immár elismerik a teljes közjogi paritást.

Ezekből a szempontokból kívántunk e pár sorban a magyar udvartartásról megemlékezni.

Honvédtisztek próbaéve. A közös hadsereg vagy hadi tengerészek ama tartalékos tisztjei és hadapródjai, a kik a magyar királyi honvédségnél vagy csendőrségnél aktíválás céljából próbaszolgálatban állanak, már e próbaszolgálat alatt, a mint ezt a honvédelmi miniszter legutóbbi körrendeletében megállapította, büntető bírósági és beszületlegyekben a honvédbíróságoknak és parancsnokságoknak vannak alárendelve.

A szabadkai katolikus nagygyűlés.

Megtartották Szabadkán a harmadik katolikus nagygyűlést november 26-án. Hogy mi volt a sopróni és mi a komáromi gyűléseknek célja, azt tudjuk. Ugyanez a cél vezérelte a szabadkai katolikus nagygyűlést is: tiltakozni a kormány egyházpolitikája ellen.

Mint ellenfeleknek is el kell ismernünk azon körülményt, hogy a rendezők igen buzgón és lelkesen állották meg helyüket, amennyiben a nagyszámú összegyűlt résztvevők lelkesedése a gyűlésnek valóban impozáns színezetet kölcsönözött.

A gyűlésnek világi elnöke Eszterházy Miklós Mór gróf, egyházi elnöke pedig Boromisza Tibor kanonok volt. Eszterházyval megjelent ezenfelül még Odescalchi Livius herceg és Chottke Rezső gróf. Ezeket a magas vendégeket a szabadkaiak tüntető szívélyességgel és ovációkkal fogadták.

A gyűlés napján, vasárnap d. e. fél 11 órakor a „Pest“ szálloda nagyterme szufolva megtelt, úgy annyira, hogy a megjelentek nagy része a folyosóra szorult ki. Lelkes éljenzéssel fogadták a terembe lépő Eszterházy Miklós Mór grófot, aki fényes díszmagyarba öltözve jelent meg a gyűlésen. A szabadkai dalárda élénkelvén a szózatot és a pápai himnuszt, Eszterházy Miklós Mór gróf megtartotta elnöki megnyitó beszédét. Mindenekelőtt hálás köszönetét fejezte ki a szívélyes fogadtatásért. Ők megtartották az ígéretüket; létre hozták a katolikusok tömörülését s bár most már a kormány egyházpolitikája nemcsak elvi kijelentésen alapszik, hanem tényleg javaslatok alakjában legközelebb már minden ízében megszerte ismertté válik, mégis kötelességük tovább küzdeni. Ő a maga részéről sem az eddigi, sem pedig a mostani gyűlésnek célját nem abban látta, hogy ezzel talán a kormányt rá lehetne bírni elhatározásának megváltoztatására, hanem ha már ezt előre láthatólag el nem lehetett érni, hogy loyális és alkotmányos uton tudomására adják a mérvadó köröknek azt, hogy nem a nemzet akarásával és nem annak meggyőződéssel megegyezőleg születtek meg e törvényjavaslatok.

Nem ők támadják a kormányt, hanem a kormány támadta meg őket s ezen támadás ellen

védekezniük kell. Ez a védekezési eszme hozta őket eddig is össze s ez fogja őket az összejövetelre a jövőben is lelkesíteni. Ezután fejtegette a jövőben tartandó katolikus nagygyűlések szükségességét s a beszédet e szavakkal fejezte be:

„Ha önök visszatérnek otthonukba és ott azt a kérdést intézik önműhöz, hogy minek jöttek ide tüntetni, akkor kérem, adják erre azt a választ, amit én egy más alkalommal adtam ellenfeleimnek s engedjék meg, hogy ugyanazokkal a szavakkal éljek, melylyel éltem egy más katolikus gyűlés alkalmával. Nem akarjuk mi azt, hogy a jelen nemzedék, de legkivált, hogy fiaink, a jövő nemzedéke, szőszegővé váljék olyformán, hogy vagy kénytelen legyen megtagadni azt a tiszteletet, melylyel adozunk alkotmányos, szentesített törvényeinknek; vagy pedig vallási szent tanait. Ezt a konfliktust akarjuk elhárítani országunktól és épségben akarjuk átadni országunk alkotmányát, mint legdrágább kincsünket utódainknak ép oly sértetlenül, mint mi átvettük ősainktól. (Hosszantartó zajos helyeslés.) A nagygyűlést ezennel megnyitottnak nyilvánítom. (Szünni nem akaró zajos tetszés és éljenzés.)“

Mamusich Mátyás szabadkai prépost, a gyűlés szervezője, beszélt ezután s üdvözölte a megjelenteket Szabadka katolikusai nevében. Ezután dr. Boromisza Tivadar kalocsai kanonok terjesztette elő az elküldendő táviratokat.

A pápához intézett sürgöny a következő:

„Bács- és Bodroghmegye katolikusainak nagygyűlése szentséged legközelebb hozánk intézett apostoli levele által lelkesítve, Szabadkán Eszterházy Miklós Mór gróf és dr. Boromisza Tibor kalocsai főszékes-egyházi kanonok elnöke alatt hazánk egyházpolitikai helyzetét tárgyalva, törhetlen ragaszkodását tolmácsolva, szentségedet, mint az egyház fejét és csalatkozhatalan tanítóját üdvözli és miközben apostoli áldását esdi“

Ugyancsak dr. Boromisza Tibor indítványára a királyhoz a következő sürgönyt küldötték:

„Bács-Bodrogh vármegyének Szabadkán együttevő katolikus nagygyűlése egyházunk és bazánkért aggódó kebellet hazánk egyházpolitikai helyzetét tárgyalván, félséged személye és trónja iránt életünket és vértünket felajánló hűségét tolmácsolja. Gróf Eszterházy Miklós Mór és Boromisza Tibor kanonok, elnökök.“

Császka György kalocsai érsekhez:

„Excenciádnak bács-bodroghmegyei hívei Szabadkán, mint kath. nagygyűlés, hazánk egyházpolitikai helyzetét tárgyalván, fősászorát fűi hódolattal üdvözli és rá isten áldását kéri. Gróf Eszterházy Miklós Mór és Boromisza Tibor kanonok, elnökök.“

Azonkívül a nagygyűlés kimondja, hogy üdvözölj sürgönyt küld Schlauch Lőrinc bíborshoz is, megjelent memorandumért üdvözölvén őt. Ez a sürgöny a következő:

„A bács-bodroghmegyei katolikus nagygyűlés hazánk egyházpolitikai helyzetét Szabadkán gróf Eszterházy Miklós Mór és dr. Boromisza Tibor kalocsai kanonok elnöke alatt tárgyalván: eminenciádt a tervbe vett polgári házasságot valódi értékére szállító hatalmas szövegét lelkesülvén, hódolattal üdvözli.“

Az üdvözölj táviratok elküldése után a nagygyűlés a napirendre tért át. Stész György apatini plébános volt az első szónok, aki igen szép beszéd kíséretében a következő határozati javaslatot terjesztette a gyűlés elé:

a) Vegye vissza a kormány áldástalan egyházpolitikai javaslatát, nevezetesen vegye vissza az anyakönyvek államosítására vonatkozó tör-

vényjavaslatot, mint szükségtelent, mint használhatatlant, mint új bonyodalmak létesítőjét.

b) Vegye vissza a Csáky-féle rendeletet, mely bírságolásaival, büntetéseivel a papság lelkiismeretét kényszerhelyzetbe hozza.

c) Változtassa meg a törvényhozás az 1868-iki 53. törvénycíkket, mint olyat, mely a lelkiismeretek számára keletkezévé lehet. Adja vissza a szülőknek a természetes jogot, gyermekeik vallásos nevelése fölött jobb belátásuk, lelkiismeretük szerint határozni s örködni.“

A határozati javaslatot a gyűlés természetesen egyhangulag elfogadta, valamint nagy tetszéssel kísérte a szónok beszédét is.

Ezután Zittl Róbert temerini plébános emelt szót. Zittl lelkes hévvel a polgári házasság ellen beszélt s szintén beterjesztett egy, a gyűlés által lelkesedéssel elfogadott határozati javaslatot. Ez a javaslat — mint a beszéd is — a polgári házasságra vonatkozott. A katolikus nagygyűlés egyházi szempontból tiltakozását fejezi ki a polgári házasságnak bármily alakban való behozatala ellen. A javaslat különben így hangzik:

„Egyházunk nevében, mely a házasságnak pusztán állami, polgári rendben való felfogása ellen folyton tiltakozott; katekizmusunkkal kezünkben, lelkünkben szent hitünk meggyőződésével, szívünk aggódalmával a keresztény családélet sorsa felett, Isten szent színe előtt, egyházunk igaz jogainak védelmére, a lelkek vallási békéjének megővése érdekében ünnepiesen tiltakozunk a polgári házasságnak bármily alakban való behozatala ellen.“

Végül elhatározzuk, hogy e tiltakozásunk, mint katolikus öntudatunk kifejezése, jelen nagygyűlésünkön hazánk törvényhozásának mindkét házának beterjesztessék.“

Majd Gyürky Ödön beszélt a zsidó vallás recepciójáról s a szabad vallás gyakorlatáról s oda konkludált, hogy a kormány az iránti javaslatok is ellenkeznek a kath. vallás hitelveivel.

Ezen beszédének megfelelőleg ő a következő indítvánnyal lépett elő: „A szabadkai katolikus nagygyűlés tekintettel arra, hogy a vallásgyakorlatról s a zsidó recepcióról szóló törvényjavaslatok sok tekintetben ellenkeznek a katolikus vallás hitelveivel s a katolikus vallás szellemével; tekintettel továbbá arra, hogy mind a két javaslat veszedelmes kísérlet a baza jövővé léte és nagysága ellen, hogy azon alapokat támadja meg, melyeken az állam, a társadalom jóléte, biztonsága nyugszik;

vallásos és hazafiai kötelességének tekintve, ezen két törvényjavaslat ellen egyhangulag tiltakozni s azoknak a törvényhozás asztaláról való visszavonását követeli.“

Végül szintén tetszéssel fogadott beszéd kíséretében Petrovácz terjesztette elő a következő határozati javaslatot:

1. A katolikus köröknek közösenként való alakítását a gyűlés hasznosnak, szükségesnek tartja;
2. a katolikus körök alakítását vegyék kezükbe a lelkesek és tanítók támogatásával a katolikus ügyért lelkesedő férfiak;
3. a községi katolikus körök küldöttjeik által tartanak időközönként járási, vagy megyei értekezleteket;

lobbot vet és ismét látom szobámat, kedvem volna kinyitni az ablakot, hogy végét vessem ez örökké egyhangú apró eseményeknek, melyek elől nincsen menekvés.

Valahányszor beretvélközöm, mód nélkül szeretném elvágni a gégemet; s ha a tükörben látom mindig egyforma, beszapponozott arcomat, gyakran sirva fakadok a szomorúságtól.

Nem vagyok többé örömet amaz emberek között sem, a kikkel valaha szívesen találkoztam, annyira ismerem már őket, annyira tudom, mit fognak nekem mondani s én mit felelek; annyiszor láttam változatlan gondolatokat szerkesztet, okoskodásuk minden zegét zugát. Minden agyvelő olyan, mint a cirkusz, melyben egy szegény, odazárt ló ügget szüntelen köröskörül. Hiába erőlködünk, hiába járunk kerülő utakon, a határ mégis csak közel van; s ez a határ kerek, folytonos, sima és az ismeretlen felé nincs rajta ösvény. Mindig ugyanazok a gondolatok, örömeik, tréfák, szokások, hiedelmek, undorodások keringenek bennünk.

Ez este iszonyú köd volt. Betakarta az utcát, melyben az elsötétült gázlámpák olyanok voltak, mint megannyi füstölő gyertya. A szokottál is nehezebb teher nyomta vállamat. Alkalmasint nebezen emésztettem.

A könnyű emésztés minden az életben. Ihletet sugall a művészbé, szerelmes vágyódást gerjeszt a fiatalokban, tiszta eszmélkedésre ébreszt a gondolkodót, mindenkinek kedvet ad az élthez és fő áldása, hogy sokat ehetünk, mert ez a legnagyobb boldogság. A rossz gyomor kétkedésre, hiteltelenségre viszi az embert; sőtét álmokat hoz, a halál után való vágyódást kelti fel bennünk. Ezt én sokszor tapasztaltam. Tán nem is ölném meg magamat, ha ma este könnyen emésztettem volna.

Mikor leültem a szőlyszékébe, melyben harminc esztendeje minden nap ülök, körültekinttem és oly bánat fogott el, hogy azt hittem, megőrülök.

Azon töprengtem: miképpen tudnék menekülni önmagam elől? Minden foglalkozástól még jobban irtóztam, mint a tetlenségtől. De mégis eszembe jutott, hogy rendezem irataimat.

Már régóta forgott a fejemben, hogy főkjaimat

kiróstalom. Harminc éve, hogy rendetlenül dobálom a sok levelet és mindenféle papírost az írószekrénybe; ez a zitrzavar gyakran boszantott. De oly testi-lelki fáradság lepett meg csak a gondolatolól is, hogy rendbeszedjek valamit, hogy soha nem volt bátorságom e gyűlöletes munkába fogni.

Most tehát leültem írószekrényemhez és kihúztam a fiókokat, hogy kiválogassam régi irataim közül azokat, melyeket meg akarok semmisíteni.

A megsárgult papírosok e sokaságának láttára eleinte elrészegyedtem; aztán kezembe vettem egy papírost.

Oh ne nyuljakot soha e butorhoz, a régi levelezések temetőjéhez, ha kedves az életetek! És ha véletlenül mégis kinyitjátok, ne olvassatok el egy sort sem, hanem behunyt szemmel, két marokkal hanyjátok ki az írományokat; ne pillantson rátok egy elfeledett írat sem az emlékek az óceánjából; rohanjatok a tüzhöz e halált-hozó papírosokkal; és ha el is hamvadt valamennyi, láthatatlan porrá morzsoljátok... különben elvesztek... mint a hogy elvesztem, most egy órája.

Az első levelek nem érdekeltek. Nem is voltak régiek; élő emberektől valók, a kikkel gyakran találkoztam s a kikkel nem törődöm. De egy boríték láttára összerázkódtam. Nagy, széles írással a nevet volt rajta; szemem egyszerre könybe lábbadt. E levél írója legkedvesebb barátom, ifjúkori pajtásom, reményeim bizalmasa vala. Oly elevenen jelent meg előttem, józsi mosolygásával, kezét nyujtva, hogy hideg borzadás járta végig csontjaimat. Bárki mit mond, a halottak baba járnak, mert én láttam! Emlékezőtehetségünk tökéletesebb, mint az egész mindenség; élethez kelti azt, a mi nincs többé!

Remegő kézzel, borus pillantással olvastam, a mit barátom mond nekem; és szegény zokogó szívemben annyira fájó hasogatást éreztem, hogy úgy elkezdtem nyögni, mint az olyan ember, akinek tagjait tördelik.

Aztán visszatartem egész életem folyamán végig, mint a hogy fölfelé hajozunk a lefutó folyamom. Ujra ráismertem a rég elfeledett emberekre, a kiknek már a nevét sem tudtam. Csak aruk élt bennem. Anyám levelein rábukkantam a régi cselédekre, háznak formájára

és azokra az apró semmiségekre, melyekhez a gyermek lelke úgy ragaszkodik.

Igenis, viszontláttam anyám régi öltözeteit, melyek a divat szerint váltakoztak és a hajviseleteket, melyeket egymás után cseréltetett. Alakja főképp egy ósdi virágos selyemruhában jelent meg előttem; és visszaemlékeztem arra, hogy egyszer, mikor épp e ruha volt rajta, azt mondta nekem: „Fiam Róbert, ha nem jársz egyenesen, görbétűt fogsz lenni világeletemben.“

Mikor kihúztam egy másik fiókot, elem kerültek szerelmes emlékeim: egy bál cipellő, egy szétszagzott keszkenő, sőt még egy harisnyakötő is; aztán hajfürők és száraz virágok. És most keserű bánatba merítették életem e regényei, melyeknek hősnői, ha élnek még, mind öszek, mint a galamb. Oh, az ifju homlok, melyen aranyhaj göndörödik, a kéz édes érintése, a dobogó szív, az ajkakat ígérő mosolygás, az ölelést ígérő ajak... És az első csók... ez a végtelen csók, melytől lehunyjuk szemünket, melytől semmivé lesz minden gondolatunk a remény mérhetetlen boldogságában!

Marékra fogtam egykori szerelmeim e régi zálogait és örültem csókoltam. Az emlékektől feldult lelkemben egyenkint viszontláttam azokat, a kiket szerettem és végigszenvedtem a poklok minden kíjját.

Még egy levél volt hátra. En írtam és ötven évvel ezelőtt mondta tollamba az oktató, aki bűtvítésre tanított. Így szólt: „Edes kis mamám, ma vagyok hét esztendő. Ilyenkor kezdünk az eszünkkel élni, hát megragadom az alkalmat, hogy köszönetet mondjak neked, a mért életem adtal nekem. Imádó kis fiad Róbert.“

Vége volt. Fölrékeztem életem folyamának forrásáig és visszafordultam, hogy hátralevő napjaimra tekintsek. Láttam a borzást, magányos öregséget, az elbetegedést. Vége, vége, vége mindennek. És nincs senkim.

Revolverem ott van az asztalon... Felhúgom sárkányát... Ne olvassatok régi leveleket soha. Ime így őli meg magát sok ember, akinek hiába kutatjuk végig az életet, hogy nagy bánatokat találjunk benne.

Melléklet

4. ha a politikai ezen megyei gyűlések országos gyűléssé;

5. hogy az ez irány legény, hívja fel a katolikusokat hasonló

A javaslat határozat A gyűlés után bank prépostnál nagy lakoma

Ujdon

Számonkérő szék

vármegyénél f. hó 15-én sz. **Endre napja.** Tegnap a vármegye alispánjának nevezetesen a főjegyző és jegyző tisztkar a főjegyző tisztkar pedig az árvászeki tisztkar az alispánnal. Ezenkivül száma tisztelők mind megye ságaikat kifejezzék a meg. Természetesen a vidékről a üdvözölj levelek és a telegram

Dr. Drakulits men ház mentelmi bizottsága a na jog felfüggesztése iránt újabb Dr. Drakulits Pál, városunk or mentelmi jogát is felfüggesz azonban ezen kérelemnek Drakulits ezében zaklatást

Jegyző választás 29-én megjejtett választás alká gel Mikovics Gergely, ó-bee

Kinevezés. Marschall igazgatósági számgyalornok adóvégrehajtóvá nevezte ki.

Körállatorvos Sz körállatorvosá Fülöp Illés vala

Városi bizottsági t rég elhunyt Spitzer Bernát, v bizottsági tag helyébe a bizo 12 én fog megejtetni. A vála alelnöke pedig Dekker Pál.

Óda-pályázat. A Tót figyelmezteti mindazokat, k k ránaak letelepezésére hirdetté óhajtanak, hogy a pályázat na ber hó 31 én lejárnán, műveik ság eluókéhez, a kitűzött időre kedjenek beküldeni, mivel kes pályázhatnak.

Olvásokori közgyűl olvasókör f. évi december hó rendes közgyűlést tart a köve 1894. évi költségvetés megála zárszámadások megvizsgálásáa választása. 3. Jókai jubileum t

Meghívó. A Gazdasá mánya f. évi december hó 5 én ban, az alispán hivatalos helys az ig. választmány tagjait tiszte 1893. évi november hó 29-én. Tárgyak: 1. Jelentés a lövev eredmény a lefolyt évben. 3. J mások. 4. A vármegyei lövev módosítása iránti javaslat. 5. E rendetele az antrax elleni véde miniszterium leirata a műborgo lat tárgyában. 7. A bajai Kér Baján felállítandó minta szölet Csongrád vármegyék főispáná kérdés tárgyában. 9. A zenta „Hazánk“ irodalmi részvénytárs 12. Tagsági ügyek. 13. Föl indítványok.

Dal- és táncestély. 1893. évi december hó 2 an (szó szálló összes termében saját egybekötött dalestelyt rendez közönséget tisztelettel meghívja csatadala. Huber Károlytól, elea 2. Beteg leány. Egressy Bónitól, e kara. 3. Az estéhez. Magándal Söröss Antalné urnó, zongorán Teréz k. a. 4. Lorely. Silche férfikara. 5. A Lorely. Vig előadja Gruda Pál ur. 6. Egyvel a) „Hova menjek vigasztalás ke ez a szép föld minékünk.“ c) Kornéltól, előadja a dalárda veg mélyenként 1 frt. Csaldajegy (K Karzatjegy 1 frt. Felülfizetések és hirlapig nyugtáztatnak. Mayer és Tuun és Kollár Józsa és este a pénztárnál. Külön meg ki. Kezdeté esti 8 órakor.

Műkedvelői előadás. man-kör“ a folyó hó közepén na Színrekerült ez alkalommal két (az eddigi megáallapodások szerin és a „Travítá“ ből s Berezik Ar című vígjátéka. Tekintve a mult valószínű, hogy a műkedvelők el a buzgósság.

Estkülvő. Lovassy Ödön a délelőtt folyamán esküdött Nina kisasszonynak. Násznagyok részéről Hauke Imre vármegyei t részéről pedig Erti János hódásá

Meghívó. A zombori jóté tagjai a folyó 1893. évi decem órakor a helybeli magyar kir. áll csarnokában tartandó szegény gye teli öltönyök ünnepélyre tisztelet tergamy Borbála, egyleti elnök.

Hetivásár. A kereskede ter megengedte, hogy Kulpi köz baton állatfelhajtás és piaci helyp vásár tartassék.

Melléklet a „Bácska“ 94-ik számához

4. ha a politikai áramlatok úgy kívánják, ezen megyei gyűlések alakuljanak küldötteik által országos gyűléssé;

5. hogy az ez irányú mozgalom országossá legyen, hívja fel a nagygyűlés a hazai összes katolikusokat hasonló mozgalom megindítására.

A javaslat határozattá emeltetett.
A gyűlés után bankett, este pedig Mamusich prépostnál nagy lakoma volt.

Ujdonságok.

Számonkérő szék. Sándor Béla főispán a vármegyénél f. hó 15-én számonkérő széklet tart.

Endre napja. Tegnap volt Schmausz Endrének, a vármegye alispánjának nevenapja. A megyei közigazgatási tisztikar a főjegyző vezetése alatt, az árvászeki tisztikar pedig az árvászeki elnök vezetése alatt tisztelt az alispánnál. Ezenkívül a jóbarátok és a nagy számú tisztelők mind megjelentek, hogy jó kívánásait kifejezzék a megye első tisztviselőjének. Természetesen a vidékről nagy számban érkeztek az üdvözlő levelek és a telegramok.

Dr. Drakulits mentelmi ügye. A képviselőház mentelmi bizottsága a napokban tárgyalta a mentelmi jog felfüggesztése iránt újabban érkezett megkereséseket. Dr. Drakulits Pál, városunk országgyűlési képviselőjének mentelmi jogát is felfüggeszteni kérték. A bizottság azonban ezen kérelemnek nem adott helyet, miután Drakulits esetében zaklatást látott fenforogni.

Jegyző választás. Ó-Szapáron, a múlt hó 29-én megejtett választás alkalmával jegyzővé szótöbbséggel Mikovics Gergely, 6-becsei aljegyző választott meg.

Kinevezés. Marschal István zombori pénzügyigazgatósági számgyakornokot a pénzügyminiszter állami adóvégrehajtóvá nevezte ki.

Körállatorvos Szeghegyen. Szeghegyen körállatorvosa Fülöp Illés választott meg.

Városi bizottsági tag-választás. A nemrég elhunyt Spitzer Bernát, volt városi törvényhatósági bizottsági tag helyébe a bizottsági tag-választás f. hó 12-én fog megejtetni. A választás elnöke Tarczyay Mór, alelnöke pedig Dekker Pál.

Óda-pályázat. A Tóth Kálmán szoborbizottság figyelemzettel mindazokat, kik a Tóth Kálmán ércszobrának leleplezésére hirdetett ódapályázatban résztvenni óhajtanak, hogy a pályázat határideje folyó évi december hó 31-én lejárván, műveiket Bajára, a szoborbizottság elnökehez, a kitűzött időre annál is inkább szíveskedjenek beküldeni, mivel később érkező munkák nem pályázhatnak.

Olvasóköri közgyűlés. A zombori magyar olvasókör f. évi december hó 3-án d. e. 1/2 11 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. 1894. évi költségvetés megállapítása. 2. Az 1893. évi zárszámadások megvizsgálására hivatott bizottság megválasztása. 3. Jókai jubileum ünneplése.

Meghívó. A Gazdasági Egyesület ig. választmánya f. évi december hó 5-én d. u. 4 órakor Zomborban, az alispán hivatalos helyiségében ülést tart, melyre az ig. választmány tagjait tisztelettel meghívom. Zombor, 1893. évi november hó 29-én. Schmausz Endre, elnök. Tárgyak: 1. Jelentés a lóversenyről. 2. Fedeztetési eredmény a lefolyt évben. 3. Jövő évi fedeztetési állomások. 4. A vármegyei lótenyésztési szabályrendelet módosítása iránti javaslat. 5. Földmívelési minisztérium rendelete az antrax elleni védekezés iránt. 6. Földm. minisztérium leirata a műbörgyártás elleni törvényjavaslat tárgyában. 7. A bajai Kertészeti Egylet átirata a Baján felállítandó mintaszőlőtelep iránt. 8. Bekés- és Csongrád vármegyék főispánjának átirata a munkás kérdés tárgyában. 9. A zentai közrakrt ügye. 10. A „Hazánk“ irodalmi részvénytársulat. 11. Pétzari jelentés. 12. Tagsági ügyek. 13. Folyó ügyek. 14. Esetleges indítványok.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda 1893. évi december hó 2-án (szombaton) a „Vadászkürt“ szálló összes terméiben saját pénztára javára, táncal egybekötött dalestélyt rendez, melyre a nagyrdelemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Honvédek csatadala. Huber Károlytól, előadja a dalárda férfikara. 2. Beteg leány. Egressy Bénéttől, előadja a dalárda vegyeskara. 3. Az estehez. Magándal Rudassy Lászlótól, éneklő Söröss Antalné urnő, zongorán kíséri Koratpatinszky Teréz k. a. 4. Loreley. Silchertől, éneklő a dalárda férfikara. 5. A légy. Vig monolog Guiard Emilől, előadja Gruda Pál ur. 6. Egyveleg magyar népdalokból: a) „Hova menjek vigasztalást keresni.“ b) „Minek lenne ez a szép föld minékünk.“ c) „Jaj be fázom.“ Ábrányi Kornéltól, előadja a dalárda vegyeskara. Beléptidij személyenként 1 frt. Családjegy (3 személyre) 2 frt 50 kr. Karzatjegy 1 frt. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Mayer és Thum és Kollár József urak kereskedéseiben és este a pénztárnál. Külön meghívók nem bocsájtatnak ki. Kezdeté esti 8 órakor.

Műkedvelői előadás. A zombori „Tóth Kálmán-kör“ a folyó hó közepén műkedvelői előadást tart. Színrekerült az alkalommal két operából 1—1 felvonás (az eddigi megállapodások szerint az „Alarcos bál“-ból és a „Travitá“-ból) s Berczik Árpádnak a „Közügyek“ című vígjátéka. Tekintve a múlt előadás fenyves sikerét, valószínű, hogy a műkedvelőket ez uttal sem hagyja el a buzgóság.

Esküvő. Lovassy Ödön pivnicai jegyző tegnap a délelőtti folyamán esküdött örök hűséget Trischler Nina kisasszonynak. Násznapok voltak: a menyasszony részéről Hauke Imre vármegyei tb. főjegyző, a vőlegény részéről pedig Erti János hódásági gőzmalomtulajdonos.

Meghívó. A zombori jótékony magyar nőegylet tagjai a folyó 1893. évi december hó 3-án délután 3 órakor a helybeli magyar kir. állami főgimnázium tornacsarnokában tartandó szegény gyermekek közt kiosztandó téli öltönyök ünnepélyére tisztelettel meghívotnak. Esztergamy Borbála, egyleti elnök.

Hetivásár. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Kulpin községében minden szombaton állatfelhajtás és piaci helypénzszedés nélkül hetivásár tartassék.

Vasuti szerencsétlenség. Ezuttal nem karambolásról van szó, hanem egy nem kevésbé kellemes dologról: kazánrobbanásról. A múlt héten a Baja és Szabadka között közlekedő, úgynevezett „kávédarálóval“ történt a baj. Bajáról indult a vonat s Bikity állomás előtt a kazán vízhiány miatt felrobbant. Az utasokon a robbanás hallatára szörnyű félelem vett erőt, első pillanatra nem tudták, mi történt. A gépészt a forróvíz egészen összegegette s most élet-halál közt kinlódik. Az utasokkal nem történt baj, csak annyi, hogy gyalog kellett visszamenniük Bajára.

Műkedvelői előadás. Temerinben műkedvelői előadást tartottak. Ezen előadásról egy névtelen levélben kaptunk tudósítást. A tudósítás utolsó sorai nagyon gyanusnak látszanak s azért fentartással szóról-szóra közöljük. A tudósítás így szól: „Műkedvelői előadást tartott m. hó 26-án a temerini fiataliság. Színrekerült „A csikós“, Szilgietinek e régi kedvelt népszimnéve. A szereplők közül kiűntek: Pogácsné (Rózi), Elme Betti k. a. (Karvasiúé), Romy Irma k. a. (Erzsóki), s a többi női műkedvelők. A férfiak közül: Piller György (Andris), Pogács Lajos (Bálint), Bódy Géza (Márton) s a többi mellékszereplőkkel együtt leköték a közönség osztatlan figyelmét. A bruttó bevétel negyvenegy forintot jövedelmezett a „szegény gyermekeket iskoláztató egyet“ javára. Kár azonban, hogy az előadás vége felé, midőn a közönség meg-megújuló tapsai az összes szereplőket, — köztük a pénztárnokot is — a lámpák elé szelíték, — az előadás egész jövedelmét a pénztárnok ezüst órájával együtt elesente valami kegyesszívű színművész-pártoló.”

Cirkusz. „Még csak néhány előadás“ — írja Henry igazgató a plakátokon. Hát jó lesz mindazoknak, a kik még nem nézték meg a cirkusz előadásait, sietni. Az „Ördög Róbert“ kitűnő és teljes precizitással előadott némajátékot az igazgató levette már a műorról. Helyette azonban egy nem kevésbé kitűnő némajátékot láttunk már háromszor előadva. Ez a „Hamupipóke“ vagy az „Üveg papucs“. Az igazgatónak fáradságot nem kímélő buzgóságáról és egyúttal kiváló ügyességéről tanuskodik ez a némajáték. Körülbelül negyven helybeli kis gyereket tanítottak be, a kik aztán különféle fejedelmeknek és történelmi alakoknak maszkirozva, ugyancsak derekasan megállták a helyüket. A kis Henriette, az igazgatónak 7 éves leánykája és a kis herceg valóságos színészi rutinnal adták néma szerepüket. Szerdán este különben Miss Beatának, ennek az ördögös női jokeynak volt a jutalomjátéka. Három szerepben lépett fel, mindannyiszor zajos elismerést aratva. És hát ez a Beata nagyon is megérdemli a tapsot. Kitűnő jokey és nagyszerű grotesque lovornó is. Különben az igazgató úgy látszik határozott ambícióval vezeti társulatának előadásait, úgy annyira, hogy a közönség legteljesebb elismerését méltán kiérdemelte.

Öngyilkosság. Bosnyák Matisáné sz. Bogovics Katalin, zombori szállási lakosnő, november hó 28-án reggel a Ferenc-csatornába ugrott. A szerencsétlen asszony, a ki csak 3 hónap előtt kelt egybe férjével, hozzá tartozóinak állítása szerint, nem volt egészen ép elméjű, legalább gyakori megmagyarázhatlanul különös viselkedése erre engedett következtetni. Nevezett napon reggel a szállásról eltávozott s a nélkül, hogy csak valaki is sejtette volna, végrehajtotta tettét. Két szapári szerb ember ment kocsin nemokára a tett színhelye mellett el. Ezek észrevették a hullát, a mint a víz felszínén uszik. Kifogták, de természetesen már segítség nélkül szel lehetett. A szerencsétlen asszonyt tegnapelőtt temették el.

Törvényhatósági telefonok. A kereskedelmi miniszter a jövő esztendőben tetemesebb összeget fog szentelni a törvényhatósági telefonokra. Ezek a szolgabírói járásek egyes községeit a szolgabírói székhelyvel fogják összekötni és arra vannak szánva, hogy egyrészt a közigazgatást gyorsabbá, közvetlenebbé tegyék, másrészt, hogy az írásbeli teendőket lehetőleg csökkenték; de minthogy ebből a szempontból is csak lokális érdekek birnak, az ily hálózatok létesítését az érdekeltek hozzájárulásától tette függővé a kereskedelmi miniszter. Ezeket a különben mérsékelt hozzájárulásokat egyelőre, további tapasztalatok szerzéséig, következőleg állapította meg a miniszter: a) a vonal építésekor a szükséges mennyiségű oszlopoknak, a fuvarnak és a durva munkának szolgáltatása, ezenkívül kilométerenként husz forint készpénzhozzájárulás, az állomás berendezéséhez pedig egyszer s mindenkorra harminc forint készpénzadomány, b) a vonal építése után annak fenntartásához a fuvar és durva munka szolgáltatása. Az ily hálózatok létesítése esetén azonban a befektetett építőtőkénél sokkal nagyobb teher az üzem és a hálózat jókarban tartása, mely évről-évre folyton megújuló tetemes kiadásokat okoz, a mely kiadások csak akkor lesznek teljesen megokoltak, ha e telefonokat nemcsak a közigazgatás, hanem saját céljaira a nagy közönség is használhatja. Ebből a szempontból kiindulva lehetővé tette a miniszter, hogy a közönség igen mérsékelt használati díj mellett a létesítendő távbeszélőket, úgy beszélgetésre, mint táviratok közvetítésére igénybe vehesse. Az évi használati díjak egyelőre a következők: a) A vármegye egy járásának keretén belül: állami, törvényhatósági, községi, egyházi hivatalok és jótékonycélu intézetek számára 15 forint; magánosok számára 30 frt; egyesületek, társaskörök, vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános jellegű előfizetők részére 45 frt. b) Két különböző járás területén lakó előfizetők részére az a) pontban elősorolt fenti díjakon kívül különbség nélkül évi 30 frt kapcsolási díj. c) Ha a vármegye területén városi távbeszélő hivatal is van, az ezzel való összeköttetésért szintén különbség nélkül a b) pont alatti 30 frt helyett 42 frt kapcsolási díj. Ezek a díjak nem fedezik ugyan egészen az üzem-és fenntartási költségeket, de lehetővé teszik, hogy az állam érzékeny megterhelése nélkül néhány év alatt a legtöbb szolgabírói székhely a járásban levő községekkel telefon útján összeköttessék.

Szerencsétlenül járt flobertos. Árpás Ferenc Ó-Kanizsa szállási tanító november hó 25-én d. u. 9 óm.-es flobertjával veresített tanyai iskolája körül, mi közben egy sörét-töltény bennrekedt a kis fegyverben; midőn Árpás azt a tisztító vesszővel kitolni akarta, — az elsült s a töltés minden flobertosa mellett is bal mellét megsértette, úgy hogy nevezett néhány hétig az ágyat lesz kénytelen őrizni.

Felakasztotta magát. Racits Kuzmann, egy 17 éves legényke nagyon megunta az életét. Jómódu zombori gazdaembereknek a gyermeke volt; szüleivel békecségekben élt és soha senkivel sem volt neki baja; még csak különösebb szerelmi kaland sem jutott még ifjú életében osztályrészeül. És ez a gyerek mult hó 29-én reggel felkelvén, kiment, hogy mindennapi kötelességéhez híven az ökröket megetesse. Kiment és többé nem jött vissza: — az istállóban felakasztotta magát. A szülei, a mikor hosszas kinnmaradása feltűnt, keresésére indultak, de már csak megdermedt holtestet találtak meg. Hozzáértő egyáltalán el nem tudják képzelni, hogy mi vihette a fiatal legényt erre a végzetes tetre.

Az ítélet. Megemlékeztünk a mult számunkban a Bocsa Gergely által elkövetett gyilkossági bűntények a végtárgyalásáról. A törvényszék a bűnt, Bocsa Gergelyt 5 évi fegyházra ítélte. Az ügyész felebbezést jelentett be.

Körözés. A bajai kir. járásbírószék lopás büntette miatt vádolt Heil Rezsőt és nejét körözeti országosan. Személy leírásuk: Heil Rezső 36—38 éves, hely nélküli irnoknak mondja magát, termete közép, arca hosszas, szeme kék, szempillái veresek, haja gesztenyebarna, szakála gesztenyészín, beszél s olvas magyarul s németül. Heil Rezsőné 28 éves, termete alacsony, arca hosszukás, vékony, szeme kék, haja szőke, orra pisze, irni olvasni tud, beszél magyarul s németül, ismertető jele: haja elől nyírott, sántikal, orra pisze s kevéssé széplős. — Ugyancsak a bajai kir. járásbírószék körözött még valami Klein Márkus nevű péksegédet is, a kinek a személyleírása a következő: sötétség, nőtlen, adai születésű, izr., 24 éves, közép magas termetű, arca hosszas, haja gesztenyészín, szeme kék, szája szabályos, ir, beszél magyarul, németül s szerbül.

Művészet és irodalom.

Az „Athenaeum Képes Irodalomtörténeté“ (szerk. Beöthy Zsolt) megjelent a 13-ik füzet. Ebben Rupp Kornél értekezik Gyöngyösi Istvánról, a mult századok legnépszerűbb elbeszélő kitalálójáról: részletesen foglalkozik életével s munkáival, kimutatván azt az eddig kevéssé méltatott hatást, melyet Ovidius gyaragolt Gyöngyösire. A cikk másik része Listius Lászlóval, a Magyar Műs írójával foglalkozik. A füzet második cikkében Négyesy László, a XVII. századi széppróza és színészet cím alatt a kor mulatott olvasmányait: Fortunatus és Szép Magyelonca c. kedvelt népkönyveket ismerteti, majd részletesebben méltatja Haller János Hármastörténetét és Rozsnyai Dávid Horologium Turcicum-át. Aztán áttér a század régi színészetére, ismertette Felvinci György erdélyi színigazgató törekvéseit s végül két Comico-tragedia c. színművet, melyek egyike énekes-játék, másika moralitás. A harmadik cikkben Badics Ferenc, a vállalat segéd-szerkesztője, a kruczevilág költészetét címmel a Thököly és Rákóczi kori közállapotokat kezdi ismertetni, jellemző vonásokkal méltatván az udvar és a hazafiak elentetés érdekeit és törekvéseit. A füzethez külön műmelléklettel van csatolva: Felvinci György szabadalom-levelének hasonmása és Gyöngyösi Murányi Vénusának címlapja. A szövegben is nagyérdékű illusztrációkat találunk, minők Wesselényi Ferenc arcképe, a bevehetetlennek tartott Murányi vára, Zrinyi Ilona, Lónyay Anna és Haller János aláírásai, Kemény János tatár rabságból irt levelének hasonmása, Haller Hármastörténetének díszes címkéje, az Arvaváraljai kivégzések s egyik záróképül: a Rákóczi-biblia táblájának címeres díszítménye. A Képes Irodalomtörténet két heti füzetekben jelenik meg s füzetenkint 40 kr-ért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

A „Vasárnapi Ujság“ november 26-iki száma tizennégy képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Idősb Szögyény-Marich László.“ (Arcképpel.) — „A pusztáról.“ Költemény Móra Istvántól. — „Gyermekek“ — Elbeszélés. Irta Sziklay János. — „Festők műtermei a fővárosban.“ Kacziány Ödöntől. (Két képpel: 1. Vastagh György műterme. 2. Tölgyessy Arthur műterme. Paur Géza fényképei.) — „Bombarnac Klaudius. Egy hírlap-üldösítő jegyzőkönyve.“ Regény Verne Gyulától. Francia-ból fordította Huszár Imre. (4 képpel.) — „Battenberg Sándor herceg.“ (Arcképpel.) — „Ferenc Ferdinánd főherceg földkörtüli útja.“ Irta a „Vasárnapi Ujság“ számára egy tengerész-tiszt az „Erzsébet“ hajó földézetén. — „József Ágost főherceg esküvője Münchenben.“ (Tűry Gyulának a „Vasárnapi Ujság“ részére készített három eredeti rajzával.) — „A sant-anderi dinamitrobbanás.“ (Képpel.) — „A református zsinatról.“ (Képpel; pillanatnyi fénykép után.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek; Sakkjáték; Képtalány; Egyveleg, stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság“ a folyó október—decemberi évnegyedben egészen közli Verne Gyula „Bombarnac Klaudius“ című, az eredeti francia kiadás ötven rajzával illusztrált új regényét, melynek bolti ára több, mint a „Vasárnapi Ujság“ egy évnegyedi folyamának előfizetési ára. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.)

Városi közgyűlés.

— 1893. nov. 28-án. —

Sándor Béla főispán ur a közgyűlést — a megjelent bizottsági tagok eljenzései közepette — pont 9 órakor megnyitván, az a következőleg folyt le:

Polgármesteri jelentés.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A folyó évi szeptember 25. napján tartott rendes közgyűlés óta — a midőn a város közigazgatásának vezetésével a tekintetes törvényhatósági bizottság kegyességéből megbízattam — városunk közigazgatási menetében előfordult felemlítendő eseményekről van szerencsém jelentésemet a következőkben előterjeszteni:

I. Hivatalom átvételével az eddig szerzett tájékozás úgy az iktató és kiadókönyvek átvizsgálása és confrontálása nyomán, nemkülönbön a napról-napra foly-

tonosan észlelt figyelmen kívül hagyható, hogy a város tisztviselői úgy a fogalmazási, mint a kezelési szakban szorgos munkásságot tanúsítottak.

1. A tanács iktatóba beérkezett e két hó folyamán 2437 ügydarab, hozzáadva az előző havi hátralékot, el volt intézendő 3123 darab, melyből folyó hó 25-ig elintéztett 2009 drb.

2. Az árvászéki iktatóba e két hó folyamán 488 ügydarab érkezett, hozzáadva az előző havi hátralékot, el volt intézendő 567 darab, melyből folyó hó 25-ig elintéztett 448 drb.

3. A községi bírósághoz beérkezett e két hó folyamán 309 ügydarab, melyek közül folyó hó 25-ig 288 drb elintéztett.

4. A rendőrkapitányságnál e két hó folyamán beérkezett 1439 ügydarab, melyek közül 1279 drb elintéztett; tüzéret előfordult három; a közbiztonság állapota jó; eltoloncoltatott három egyén, áttoloncoltatott 11 egyén.

5. Befolyt e két hónapban:

- a) állami adóban 54440 frt 77 kr,
- b) városi pótdobban 16918 frt 71 kr,
- c) hadmentességi díj fejében 322 frt 06 kr,
- d) fegyveradóban 50 frt — kr,
- e) utadóban 2511 frt 28 kr,
- f) ebadóban 15 frt 50 kr,
- g) birtokváltási illetékben 4870 frt 02 kr.

A házipénztár készlete 1893. november hó 25-én 5073 frt 73/2 krt tett ki.

II. A házipénztárt az árvepénztárral, úgy a városi adóvepénztárt folyó évi november 23., 24. és 25. napjain Falcione Gusztáv és Bittermann Nándor bizottsági tag urakkal, úgy a városi ügyész és számvevő úrral együtt bizottságilag szabályszerűen vértalanul rovacosoltam, a vizsgálat eredményét feltüntetve jegyzőkönyvet van szerencsém ezennel bemutatni.

Ezen pénztárvizsgálat alkalmával azt tapasztaltam, hogy — bár hiány vagy károsodás egyáltalán nem forog fenn — a pénztári kezelés nem mindenben felel meg a szabályrendelet intézkedéseinek, mely okból a beható vizsgálat több időt is vett igénybe; a szükséges intézkedéseket saját hatáskörömben már megtettem.

III. Városunk rendőrfőkapitánya hivatalos hatálommal visszaélés miatt ellene emelt vád alapján jogerősen vád alá helyeztetvén, a közigazgatási bizottság elnöke a főispán ur ömeltősége által az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a alapján folyó évi október hó 16-án 286/k. biz. 1893. szám alatt állásától felfüggesztetett és a felfüggesztés tartamára a rendőrfőkapitányi állásra Geringer Pál városi tanácsnok helyettesül kineveztetett.

Az üresedésben volt városi állatorvosi állásra főispán ur ömeltősége Matzitz Lajos eddigi közbiztosi állatorvost, ennek helyébe pedig Balcer György állatorvost nevezte ki. Személyváltás egyébként az utóbbi két hónap alatt a szolgazemélyzet körében fordult elő, u. i. a közbiztosi szolgálat, Novák István állásáról leköszönvén, annak helyébe Piringer Gyula I. oszt. hajdu, ennek helyébe Siskovits István II. oszt. hajdu, ennek helyébe pedig Torma János neveztetett ki.

IV. Városunk utcáinak közege ürvendtesen haladt és ez idő szerint mindazon utcák és területek kikövezése, melyek a folyó évre tervezettek és előirányoztatnak, teljesen befejezve van, valamint az a körül felfelölt költségek is kifizetve vannak.

V. Az egészségügyre vonatkozólag a tisztviselő hivatalos adatai alapján jelenthetem, hogy bár egyes fertőző betegedési esetek (mint roncóló toroklob, vörheny, kanyaró) az utóbbi két hónapban is fordultak elő szórványosan, melyek továbbterjedésének megállítására a szükséges óvintézkedések megtételével — általánosságban mégis az egészségi állapot kedvezőbb volt, mint a múlt év ugyanezen szakában; és csak örülünk lehet, hogy a városunktól nem épen nagy távolságban fekvő községekben, bár csak szórványosan fellépett ázsiai kolera városunkat elkertítte, mit részben annak tulajdoníthatni, hogy a lakosság az örvendszabályokat betartja, hogy a fertőtlenítés a hatóság által folyton ellenőriztetett, több helyen hatóságilag eszközöltetett is, és hogy a közbiztosság minden irányban kielégítő; a járványbiztosság tehát folyó hó 10-én, figyelemmel a hidegebb évszak beálltára, teljes megnyugvással mondhatta ki megszűntnek működését és fenállását.

A tekintetes törvényhatósági bizottságnak folyó évi május hó 30-án 124 közig. 1893. számú közigazgatási határozatában foglalt megbízás és meghagyásához képest eljárva, hazánk korszakos írója, városunk díszpolgára részére a díszpolgári oklevelet Riegler József Ede budapesti cégnél 150 frt árban megrendeltem s van szerencsém az időközben már el is készült díszes oklevelet ezennel bemutatni. Jókai Mór összes munkáinak 200 frtos díszkiadását a hivatozott közigazgatási határozat alapján városunk részére szintén megrendeltem.

Ezzel befejezve jelentésemet, kérem azt tudomásul venni. (Eljenzés.)

A jelentést a közigyűlés — Szakáll Adorján felzólalása után — egyhangúlag tudomásul vette.

József főherceg üdvözlése.

Schlagetter Gyula polgármester a következő indítványt terjeszti a közigyűlés elé:

Méltóságos főispán ur!

Tehtetes törvényhatósági bizottság!

Magyarországon köztudomásu, hogy a magyar királyi honvédség magyar nemzeti intézményének azon fejlettsége, mely minden alkalommal legfelsőbb helyről is dicsőítő nyilatkozatokkal oly szivesen elismertetik, első sorban és leginkább az császári és királyi fenségének József főhercegnek köszönhető.

A magyar királyi honvédség intézménye ez előtt 25 évvel még csak kezdetét élte kifejlődésének és a haladás melyet azóta tett nagyobb és ürvendesebb, mint akkor azt bárki hitte, vagy remélte volna.

Csakis az császári és királyi fenségének József főhercegnek vezetése alatt jutottat győzelemre azon törekvés, mely a m. kir. honvédség intézményének szervezésében, fejlődésében jelenleg nyilvánul.

Ó császári és királyi fensége a honvédség érdekében kifejtett tevékenységével a nemzeti önérvendetnek szerezett kielégítet.

Nem kételkedhetik senki, hogy Magyarország egyik legnagyobb történelmi alakjának boldogult József Nándor fia, József főherceg a magyar kir. honvédség

főparancsnoka magyarnak érzi és óhajítja magát, hogy honához hű és annak javát óhajítja; hogy melegen érzi hazáját, melynek egész életének munkásságát szentelte és hogy sorát azonosnak érzi a baza sorsával.

Ó császári és királyi fensége József főherceg a magyar királyi honvédségnek már 25 év óta buzgó és fáradhatatlan főparancsnoka, nem csak egyike a nemzet első tisztviselőinek, hanem a magyarnak egyik leghívebb, legigazabb barátja, ki iránt a hála, a ragaszkodás és bizalom, a szeretet és becsülés érzelmeit nyilvánítani mindenkor hazafias, kellemes kötelességünk.

Ugyanezért mellőzve minden indokolást bátorodom a tekintetes törvényhatósági bizottság elé következő indítványt terjeszteni: mondja ki a tekintetes törvényhatósági bizottság határozatilag, hogy az császári és királyi fenségét József főherceg urat a magyar kir. honvédség főparancsnokát buzgó, fáradhatatlan és sikeres működésének 25 ik évfordulója alkalmával felirattal üdvözli, hogy ezen évforduló alkalmából esetleg tartandó országos ünnepségen magát egy három tagú küldöttség által kívánja képviseltetni és hogy a jubileum napján a helyben állomásozó magyar kir. honvédség azon nap öröme a város költségén megüdvödeltesse.

Ez indítvány nagy lelkesedéssel elfogadtatik és a 3 tagú küldöttségbe megválasztott a polgármester vezetése alatt Koczár Zsigmond és dr. Drakulits Pál.

Zombor virilistái.

A közigyűlés tudomásul vette városunk jövő évi virilistáinak jogerős névsorát, mely a következő: Koczár Zsigmond 2336 frt 54 kr, dr. Kronits István 1811 frt 38 kr, Falcione Lőrinc 1681 frt 90 kr, Szechenyi József 1657 frt 94 kr, dr. Spitzer Mór 1505 frt 40 kr, Konyovits Jusztin 1495 frt 16 kr, Poeskay Sándor 1456 frt 34 kr, Hameder Károly 1368 frt 69 kr, Falcione Gusztáv 1311 frt 70 kr, Lallosevits Jakab 1214 frt 78 kr, Szemő János 1174 frt 75 kr, dr. Czvetkovits Péter 1150 frt 90 kr, Blumenthal Lajos 1141 frt 90 kr, Sztrilich Gyula 1062 frt 47 kr, Heindlhofer Róbert 1029 frt 30 kr, dr. Falcione Nándor 1025 frt 60 kr, Esztergályi Károly 971 frt 76 kr, Vuits A. Miklós 969 frt 61 kr, Bikár Simon 942 frt 14 kr, dr. Vadas Kálmán 905 frt, Lippert Ferenc 859 frt 19 kr, Grüber Lajos 857 frt 50 kr, Szauerborn Károly 821 frt 91 kr, Bruck Adolf 810 frt 73 kr, Fejér Gyula 790 frt 08 kr, Józich György 766 frt 75 kr, Frey Imre 760 frt 68 kr, Jerkovits Antal 751 frt 04 kr, Bikár Péter 715 frt 72 kr, dr. Maximovits Miklós 705 frt 12 kr, Mibálovits Miklós 702 frt, Dzsinitis Péter 691 frt 77 kr, dr. Poppovits István 676 frt 48 kr, Michelsz János 674 frt, Veszelszky Péter 668 frt 55 kr, Blumenthal János 651 frt 84 kr, Wagemann Simon 633 frt 98 kr, Terezy Mor 629 frt 91 kr, id. Husvéth István 625 frt 58 kr, Dzsinitis István 616 frt 34 kr, Ambróvits Gyula 616 frt, Konyovits István 605 frt 79 kr, Molnár István 605 frt 68 kr, Jakobsits Mihály 590 frt 27 kr, Aszt Nándor 583 frt 06 kr, Szondy Mátyás 526 frt 84 kr, dr. Vuits János 522 frt 04 kr, Mibálovits György 502 frt, Koszánits Koszta 488 frt 64 kr, Vukicsévits Gy. Miklós 472 frt 52 kr. — Póttagok: Belt Sebestyén 463 frt 45 kr, Schäffer Samu 445 frt 39 kr, Sztojkovits Zakár 426 frt 20 kr, Loogo Lajos 421 frt 56 kr, Ambróvits Béla 412 frt 82 kr, Jankovits János 405 frt 33 kr.

A közbiztósági szabályrendelet.

Vita keletkezett ismét a sertésbiztóságra vonatkozó passzusnál. A közigyűlés multkor azt határozta, hogy korlátolt mérvben (háznaként 5 sertés) engedtesse meg a sertésbiztóságot a belvárosban is. A főörvös felelősségére a miniszter feloldotta a határozatot, erre a mai közigyűlés azt határozta, hogy megengedtetik ugyan a sertésbiztóságot a belvárosban is, de csak azon házakban, melyeknek beltele legalább 420 m² méter. Dr. Grünert hivatkozással az egészségügy s a városméltóság követel ményei, a belváros egész területéről el akarja tiltatni a sertésbiztóságot, míg Fejér Gyula apát, tekintettel városunk lakosságának gazdasági foglalkozására, a másik álláspontot védi. Mi a magunk részéről határozottan Grünert álláspontját helyesleljük, mert igaz ugyan, hogy Zombor nem világváros, de azért azzal, ha a belvárosban a sertésbiztóságot eltiltjuk, jogsérelem a szegényebb néposztályon nem esik, mert az a belvárosban lakik, másrészt a sertésbiztóságot megengedése szükségessége ok egy sem hozható fel, míg ellene számos — bővebb fejtegetésre alig szoruló indok van. A közigyűlés határozata különben a következőleg hangzik:

„A sertések és juhok tartása és hizlalása és házanként ötél több lud vagy kacsa hizlalása a belvárosban és külvárosokban a Deák Ferenc, Eötvös József, Szechenyi István, Erzsébet-köruttra és az utjemplőtől a város tulajdonát képező (u. n. csendő) laktanyáig a vásártérre néző házorokra nézve, továbbá a bajai-uton a vaspályáig, az apatini-uton a zöldkert és szeder-utcaig, a bezdáni uton a sörház-utcaig, a galamb-, Árpád-utcaiban és az ó-szapari-uton a II. szőlőtábláig mindazon házakban, amelyeknek be nem épített szabad telke (udvar, kert) 400 m²-nél kisebb területű, — eltiltatik. A belváros és a külvárosok most jelzett utcáinak azon házaiban, melyeknek be nem épített telke (udvar, kert) a 400 m²-t meghaladja, a szomszéd telektől 10 m. távolságban házanként öt darab sertés tartása vagy hizlalása és öt drb juh tartása megengedtetik. — A város belterületének a jelen szakasz első bekezdésében nem érintett részeiben levő házakban házanként csak öt darab sertés tartása vagy hizlalása és 10 (tíz) darab juh tartása engedtetik meg.“

Egyéb tárgyak.

A házipénztár, közevisi alap és nyugdíjalap 1894. évi költségvetései. — A városi költségvetés egész terjedelmében elfogadtattat s ennek folytán 1894. évre a pótdó 40%-ban lett megállapítva. Dr. Grünert a világitás, dr. Donozlovits az egészségügy tételénél szólal fel.

A közigazgatási bizottságra Drakulits Pál dr., Koczár Zsigmond, Kozma László és Spitzer Mór választattak 61—61 szavazattal és Donozlovits Vilmos dr. 51 szavazattal. Dr. Baloghy Ernő 8, Szakáll Adorján 2 szavazatot kapott.

Kereskedelemügyi miniszteri rendelet az egységes tégl- és cserépméret megállapítása tárgyában; ezzel kapcsolatban az építészeti bizottság javaslata az építési szabályrendelet egyes szakaszainak az egységes téglaméret iránt alkotott szabályrendelet folytán szükségessé

vált módosítása tárgyában. — A rendelethez képest a szabályrendelet elkészítetvén, jóváhagyás végett felterjesztetett, s abból folyólag az építkezési szabályrendelet vonatkozó szakaszai is módosítottak.

Beltügyi miniszteri intézkvény Nikolits György városi I. alkapitány részére az általa eszközölt rendőri nyomozás alkalmából felmerült 20 frt 20 krnyi utiköltség kiutalványozása iránt. — Tudomásul vétetett s egyben utasított a városi tanács, miszerint az érdeembe hozott utiköltséget fent nevezett alkapitánynak utalványozza ki.

Beltügyi miniszteri intézkvény Éwald Jakab gyeppes-terrel kötött szerződésnek érvénybe hagyása tárgyában hozott 170. számú közigyűlési határozat jóváhagyása iránt. — Ezen jóváhagyás értelmében a 170. sz. közigyűlési határozat jogerőre emelkedvén, utasított a tanács, hogy a hivatozott számú határozatnak fogantatása iránt haladéktalanul intézkedjék s eljárása eredményéről a közigyűlésnek jelentést tegyen.

A városi tanácsnak f. é. 12493. sz. a. kelt jelentése a közevisi alapnál felmerülő ideiglenes hiány fedezésére a házipénztárból 8500 frtnyi kölcsön felvétele tárgyában. — Jóváhagyás végett a nagyméltóságú m. kir. beltügyi miniszteriumhoz felterjesztetett.

Ung vármegye közönségének átirata a közevisi és szegényügynek rendezése tárgyában az országgyűléshez intézett feliratának pártolása iránt. — Tudomásul vétetik.

Győr szab. kir. város közönségének a kormány egyházipolitikai programjának támogatása és a főrendiház újjászervezése tárgyában a m. kir. kormány és az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása iránt. — Helyeslőleg tudomásul vétetett.

Pozsony szab. kir. város közönségének átirata egy harmadik tudomány egyetemnek Pozsonyban való felállítása tárgyában a képviselőházhoz intézett emlékiratuk pártolása iránt. — Tudomásul vétetik.

Fogarasz vármegye közönségének átirata a megyei közigazgatás átalakítását kimondó 1891. évi XXXIII. t. c. I. §-ának az ország erdélyi részeiben leendő mielőbbi életbeletetése iránt a képviselőház és a magas kormányhoz intézett feliratuk pártolása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Nógrád megye közönségének átirata a magyar államellenes nemzetiségi igazgatás megállítás tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratuk pártolása iránt. — Tudomásul vétetik.

Budapest főváros és Bekés vármegye közönségének átirata a büntetkező és vétségéről szóló 1878. évi V. t. c. parviadalra vonatkozó XIX. fejezetének módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt. — Tudomásul vétetett.

Heves vármegye közönségének átirata a katonai levelezések tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt. — E pontnál dr. Molnár Gyula pártoló felterjesztet indítványoz. Sándor Bela főispán általános helyeslések között kifejezve, mely örösi haladást jelent és biztosít Hieronymi beltügyi miniszternek a katonai levelezések ügyében kiadott rendelet a magyar nyelv sulya szempontjából, a közigyűlés az átiratot tudomásul veszi.

Városi gazdasági és pénzügyi biztósági javaslata a közbiztóságon létesítendő borszáritó telep tárgyában. — Miután a több ízben meghirdetett árverés dacára vállalkozó nem jelentkezett, a borszáritó telepek felállítása egyelőre függőben hagyatni rendeltetett.

Bezerédj Pál helyentenyészeti miniszteri meghatalmazott átirata szederfa-iskola létesítése céljából egy holdnyi földterületnek 10 évi ingyenes használatra leendő átengedése iránt. — Tekintve, hogy a város közönségének saját szükségleteinek fedezésére van szederfa-iskolája, a közevisi szükségleteinek fedezésére céljából kért egy holdnyi területnek átengedése megtagadtatott.

Gazdasági és kertészeti biztóságnak előterjesztése — az amerikai szőlőtelepek 1500 □ öllel és a falkolának 1000 □ öllel leendő kibővítése — ugyazt az amerikai szőlőtelepek árainak megállapítása tárgyában. — Megadattott.

Egészségügyi biztóságnak javaslata egy negyedik gyógyszerárterületre nézve az egészségügyi biztóságnak egyhangúlag hozott határozatához képest a város közgyűlése is ugyancsak határozatilag kimondotta, hogy a negyedik gyógyszerárterület felállítását egészségügyi tekintetből immar szükségesnek tartja — s az engedély megadását iránt felterjesztet intézetetett a beltügyi miniszteriumhoz. A gyógyszerárterület iránt Terezy István, Decsy Jenő és Govorkovics János okleveles gyógyszereszek folyamodtak, akik közül a biztósági az engedély megadására az itteni születésű és illetőségű Terezy Istvánt hozta javaslatba.

Mérsőki hivatalnak előterjesztése az ó-szapari utnak a vámbáztól 100 folyó méter hosszban kavicsos leendő kiépítése iránt. — Az előterjesztés elfogadtatott, az utnak mielőbbi kiépítésére nézve a városi tanács utasított.

A város tulajdonát képező sörház épület kijavítása iránt előterjesztet mérsőki jelentés s a városi gazdasági biztóságnak ugyanezen ügyre vonatkozó javaslata. — A gazdasági biztósági javaslathoz képest az eszközöltetni kért javításoknak mielőbbi foganatosítására a városi tanács utasítva lett.

A gazdasági és pénzügyi biztósági javaslata a bajor-zombor-újvidéki vasút kiépítéséhez 50,000 frtnyi összeggel való hozzájárulása iránt. — A törvényhatósági biztósági határozatilag kimondotta, hogy a város mint erkölcsi testület tulajdonát képező területből mindazon területek, amelyet a kiépített szándékol vasútvonal igénybe veend, díjtalanul adja át a részvénysaságának s egyben annak segélyezésére 50,000 frtnyi összeget szavazott meg.

Gazdasági és pénzügyi biztósági javaslata a Ferenc József laktanyában lévő pótraktár és kociszin épületeinek kibővítése iránt. — Az elkészített terv és költség-előirányzat szerint az említett pótraktár és kociszin kibővítése iránt tartandó árlejtés megejtésére a tanács utasítva lett.

Matzitz Pál II od aljegyző kérvénye 6 heti szabadságidő engedélyezésére iránt. — Megadattott.

Zombor szab. kir. város közig. biztóságnak bejelentése a folyó évi október és november havi üléséről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. — Tudomásul vétetett.

Városi számvevőség el sokra szükségelt 2880 frt

— A póthitel megszavaztatott Mernőki hivatalnak ja és fűrdő-részvénytársaság malomtelep vezető csövez kérelem tárgyában. — Az e tések mellett megadatni hat.

A gazdasági és pénzü országút mentén levő szeder Tekintve, hogy az e cimer zésére a város közönségének fának ajánlott öntözése e

Valter Nándor hivatali főkapitány kérvénye ellátási Megadattott.

Esztergályi Károly van 3 havi szabadságidőnek meg

Móits Sándor városi vényre fizetés előleg megad

Polgármester előterjeszt Schuber Ignác hivataliszolga részesítése iránt. — Megs

Grigorevits István városi előleg megadása iránt. — Nikelsz Antal városi előleg megadása iránt. — Kóris Eszter zombori

ül mosztonga területnek közgyűlésre ujjában kitüzem

Longauer Lajos orvos

— Meghirdetettett.

Vármegyénk és

(Bács-Bodrogi vármegye)

Hazánk ezredéves napról-napra közeledik. Közdnek a fővárosban és testet adjanak a millen szép eszméjének. Nagy nagy előkészületekre és s, s csakhogy a millen létrejövön, százezrek kezé Eleddig azonban az ország nem látjuk arányban a nagy nagyon is rövid idejű annak, hogy az ország maga is hozzájáruljon a te be a kinevezett és választott egyes biztósági tagok munkájával.

Bács-Bodrogi vármegyére e tekintetben is szólnak, mert mint az ország és szellemi javakban egygyéje, e téren nemcsak a söt előnyös anyagi helyze lon álló kulturájánál fogva keinek példaadással is tan

Dicséret és dicsőség ebbeli hivatottságát már mozgalnak kezdetén felis törvényhatóság lelkes veznyezése folytán már ezelő hogy a hazánk ezredéves rendezendő nagy és szép s teszi ezt első sorban az ezredéves multját, valamint tisztikáját megírhatja s egmüben közrebecsálja.

Vármegyénknek ezen t s egyttal az ország közöl kulturjelentőségű határozata gyei monografia megírása óta folyamatosan van, s a működő szellemi erők lá egyetemes leírásának sikerositják.

A mű teljessége és tö résztevő belmunkatársakom a nagy közönség mint kü támogató, hogy elvegezn a monografiának sem a s belmunkatársai a saját erőj nem végezhetnének. E mű hogy e vármegye minden e lenne kegyes a birtokában, ismerősei körében, a közse sulatok és egyesületek köz megyei vagy lokális jelen vagy magánérdekl emlékek eszközöket, régiségeket, írat veleket, képeket, faragvány összeírni és feljegyezni s monografia szerkesztőségének azokból a ránk és vármegye vagy jelen közállapotára fo lentőségess darabot kiválogatni mű számára való melléklete vagy lemásolni lehessen.

Bizalommal kérjük a köz lomalml járjuk a támogatást Zombor, 1893. évi no

Dr. B
a vármegye

Városi számvevőség előterjesztése különféle kiadásokra szükségelt 2880 frt póthitel engedélyezése iránt. — A póthitel megszavaztatott.

Mérnöki hivatalnak javaslata a zombori gőzmalom- és fűrész-üzemeltetésére a Ferenc-csatornától a kerületi területen. — Az engedély több rendbeli kikötések mellett megadati határozatott.

A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata az országút mentén levő szederfák öntözése tárgyában. — Tekintve, hogy az e címen felmerülő kiadások fedezésére a város közönségének alapja nincsen, a szederfáknek ajánlott öntözése elejtetni határozatott.

Valter Nándor hivatalától felfüggesztett rendőrfelügyelői kérvénye ellátási díjának felemelése iránt. — Megadati.

Esztergamy Károly városi házipénztárnok kérvénye a havi szabadságdíj megadása iránt. — Megadati.

Móts Sándor városi földadónyilvántartónak kérvénye fizetési előleg megadása iránt. — Megadati.

Polgármester előterjesztése az irnokul alkalmazott Schubert Ignác hivatalosolga részére 50 frt jutalomban részesítése iránt. — Megszavaztatott.

Grigorevits István városi irnok kérvénye fizetési előleg megadása iránt. — Megadati.

Nikelsz Antal városi kézbesítőnek kérvénye fizetési előleg megadása iránt. — Megadati.

Körts Eszter zombori lakosnőnek kérvénye 363¹/₂ öltöztetési területnek eladása iránt. — A jövő közigyelésre újabban kifizetési rendeltetett.

Longauer Lajos orvosi oklevelének meghirdetése. — Meghirdetett.

Vármegyénk és a millennium.

(Bács-Bodrogh vármegye t. közönségének ajánlva.)

Hazánk ezredéves fennállásának nagy ünnepe napról-napra közeledik. Országos bizottságok működnek a fővárosban és szerte a vidéken, hogy tisztelet adjanak a millenniumis ünnepély nagy és szép eszméjének. Nagy alkotásokhoz mindenesetre nagy előkészületekre és nagy munkára van szükség, s csak hogy a millenniumi országos kiállítás létrejöjjön, százezrek kezeinek munkája kívánatik. Eddig azonban az országiszterte folyó munkát nem látjuk arányban a millennium közelségének nagyon is rövid idejével; itt van tehát ideje annak, hogy az ország, mint egy társadalom, maga is hozzájáruljon a tennivalókhoz és ne érje be a kinevezett és választott bizottságok vagy egyes bizottsági tagok nagyon is problematikus munkájával.

Bács-Bodrogh vármegye hazafias közönségére e tekintetben is szép és nagy teendők várnak, mert mint az ország leggazdagabb, anyagi és szellemi javakban egyaránt bővelkedő vármegyéje, e téren nemcsak nem maradhat hátra, de sőt előnyös anyagi helyzeténél és kellő színvonalon álló kulturájánál fogva az ország többi vidékeinek példaadással is tartozik.

Dicséret és dicsőség vármegyénknek, hogy ebbeli hivatottságát már a millenniumi országos mozgalmak kezdetén felismerte s a vármegyei törvényhatóság lelkes vezető férfainak kezdeményezése folytán már ezelőtt két évvel elhatározta, hogy a hazánk ezredéves fennállásának ünnepére rendezendő nagy és szép mozgalomban résztvesz, s teszi ezt első sorban azzal, hogy a vármegye ezredéves múltját, valamint jelen állapotának statisztikáját megírta s egy önálló monografiai műben közrebocsátja.

Vármegyénknek ezen tekintélyes áldozatokkal s egyuttal az ország közelmérésével találkozott kulturjelentőségű határozata következtében a megyei monografia megírása immár közel másfél év óta folyamatban van, s a mű létrehozásában közreműködő szellemi erők Bács-Bodrogh vármegye egyetemes leírásának sikerét már előre is biztosítják.

A mű teljessége és tökélye azonban megkívánja, hogy a munka technikai megírásában résztvevő belmunkatársakon kívül e szép vállalatot a nagy közönség mint külmunkatárs az által is támogathatná, hogy elvégeznék azt a munkát, amelyet a monografiának sem a szerkesztősége, sem a belmunkatársai a saját erejükből egykönnyen el nem végezhetnének. E munka pedig abból állana, hogy e vármegye minden családjá, lakója és fia lenne kegyes a birtokában, családjá tulajdonában, ismerősei körében, a községek, hatóságok, társulatok és egyesületek kezében levő országos, megyei vagy lokális jelentőségű, családi, köz- vagy magánérdekű emlékeket, történeti tárgyakat, eszközöket, régiségeket, iratokat, naplókat és leveleket, képeket, faragványokat és szobrokat összeírni és feljegyezni s e jegyzéket levélileg a monografia szerkesztőségének megküldeni, hogy azokból a ránk és vármegyénk köztörténetére, vagy jelen közállapotára fontos, nevezetes és jelentőséges darabot kiválogathatni s a monografiai mű számára való mellékletek gyanánt lerajzolni vagy lemásolni lehessen.

Bizalommal kérjük a közreműködést s bizalommal várjuk a támogatást.

Zombor, 1893. évi november hó 27-én.

Dr. Dudás Gyula s. k.,
a vármegyei monografia szerkesztője.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

Öméltósága a vármegyei főispán ur a törvényhatósági bizottság választás alá eső tagjai sorában időközben történt üresedések betöltése céljából szükséges választás határnapjának, az 1886-ik évi XXI. t. c. 34. §. rendelkezéséhez képest leendő kifizetése végett rendkívüli közgyűlés összehívását látván szükségesnek, annak határ-idejéül folyó évi december hó 5-ik napjának reggeli 9 óráját tűzte ki.

Miről a bizottság tagjait azzal értesitem, hogy ezen rendkívüli közgyűlés a vármegyei székház kis tanácstermében fog megtartatni.

Főispán ur öméltóságának megbízása folytán egyidejűleg felkérem az állandó választmány tagjait, hogy ezen közgyűlési tárgy előkészítése végett ugyancsak folyó hó 5-én reggeli fél 9 órakor ugyanazon helyiségben tartandó állandó választmányi ülésen megjelenni sziveskedjenek.

Zomborban, 1893-ik évi november hó 27-én.

Schmausz Endre,

alispán.

A csajkások ügye.

Ismeretes, hogy a csajkás járás 14 községének hűségük jutalmul öfelsége az államkincstárral egyetemben 1867 ben mintegy 40,000 hold réti földet adományozott oly föltétel mellett, hogy holdanként 20 frtjával megváltani lesznek kötelesek.

Nevezett községek eddig 268,000 frtot fizettek le; a részletfizetések elmulasztása folytán beállott zavarok, de meg az egész pénzügyi művelet tisztába hozatala a csajkások régi óhaja; kérvényeztek ez irányban a pénzügyminiszterhez, a ki teljes lojalitással s a községeknek tett nagy engedményekkel bele is ment a rendezésbe s e célra Nagy György kir. tanácsost, temesvári jószágigazgató urat küldte ki m. hó 27-ére Ujvidékre, hogy az érdekelt községekkel a végelszámolást eszközölje s közzegzői okiratba foglalja az érdekelt községek által még fizetendő összeg nagyságát, valamint a fizetés módjait.

Megállapított az alkalommal az átengedett terület nagysága: 39,825 kat. holdban, az egész járó váltáság összeg 796,500 frtban, melyből 268,000 frt — mint említettük — már törlesztetett. A hátralékos összeg 10 év alatt, egyenlő részletekben 6% kamat mellett lesz törlesztendő. Visszamenőleg csak 3 évi kamatot számított a kincstár, a többi a községeknek elengedte.

Ezen egész ügyben Zakó Milánnak, a szabályi kerületi orsz. képviselőjének kiváló érdemei vannak; hálásak is a csajkás községek, hogy végre tisztázva lesz helyzetük s aránylag rövid idő alatt az adományozott földterületeknek nemcsak birtokába, hanem tulajdonába is léphet. Ugyancsak ezen ügyből kifolyólag a volt csajkás kerület községeinek küldöttségét m. hó 23-án vezette Zakó Milán kerületi képviselő Karlocára a patriarcha elé, azon kérelemmel, hogy a 6-ik öblözetben — a hol a patriarchátusnak is ingatlan birtoka van — a csatornázási munkálatot ne 1894., hanem 1895-ik évben foganatosítsák és dacára annak, hogy a küldöttség vezetője özsztenségének bebizonyította, hogy a mennyiben ezen egy évi hosszabbításra rá áll, mi anyagi vesztesége nem lesz a patriarchátusnak, holott ezen munkálat keresztülvitelét a jövő évben kénytelenek volnának az érdekelt községek keresztül vinni, pénz hiányában reájuk kimondhatatlan kár hármozna, mégis a patriarcha kéréletlen maradt, sőt oda nyilatkozott, hogy nemcsak jelen kérésüket nem hajlandó teljesíteni, sőt már kérvényt is nyújtott be a miniszterhez, hogy a társulattól kiváljon, a mi a vízi jog szerint lehetetlen.

A patriarchának nyilatkozata mélyen lehangolta egy a küldöttséget, mint az egész csajkás kerületet.

CSARNOK.

Mire is jó a polgári házasság?

Ködsöt novemberi reggel volt, mikor Jobbláb Jeremiásné született Nyelvvész Arabella urnó ó nagysága ballábbal kelt föl az ágyból s ezen tényével arra indította Jeremiás urat, a férjét, -hogy mélyebben buzza be fejét a takaró alá. Be is buzza, mert négy évi házasság alatt megismerte a kedves élete párját, hogy ó nagysága kedves nyelvekéjének átlagos gyorsaságához képest az a gőzerőre alkalmazandó kereplő, melyet egyébként csak a jövő században fognak fölhalálni, 22 p. és 33 mpecl késik.

Ebből a cáfolatlan matematikai pontossággal megállapított eredményből nyilvánvaló dolog, hogy Jeremiás nem esett a feje lágára. Mikor Jeremiás ezt a számítást előző este a régi vig cimborák hosszú asztalánál megtette, a megosztosodott agglégények kitoró habatójába belezugott egy érces hang.

— Fiúk! Ezt a felfedezést megünnepeljük. Reggeli senki se megy haza, még Jeremiás sem, akinek így hamarabb nyílik alkalmá számításainak helyességéről újra meggyőződni.

Egyszere siralmassá vált az ünnepektől férfiú mosolygó ábrázata. Szabódott. Menekülni akart. Nem azért, mintha nem tetszett volna régi legénységi aranykorszáka vissza-síró lelkének a kilátásba helyezett parázmuri, hanem tisztában volt számításainak pontosságával. Nem menekülhetett.

Összeestek a poharak. A cigány nótát huzott a „zöld levelű piros retek“-ről s Jeremiás ur nemsokára azt is elfeledte, hogy már nem legény. Mire magukra maradtak a vendéglőben, Jeremiásnál olyan magas fokra hágott a hangulat, hogy egyáltalán nem is akart hazamenni.

Hanem hát bajnal felé elaludt s csak akkor kezdett ébredezni, mikor ballábbal kelt felesége — a ki a benyakalt tetemeit a cimboráktól átvette s nyugalomra helyezte — költögetni kezdte.

— Jeremiás, kelj föl, beszélni akarok veled.

Jeremiás horkolni kezdett. Az asszony ingerültsége fokozódott s tele tüdővel rivalt rá:

— Ne játsz komédiát, vén lump, koresmahós, mondd, miért nem a magad lábán és mért nem idejében jöttél haza? Leittad magadat megint!

Mi alatt a pergő nyelvű menyecske itt lélekzöttvételre szünetet tartott, Jeremiás urnak volt ideje az egyik szemét kinyitni, egyet ásitani s gyorsan elhatározni, hogy most mindjárt gorombáskodni fog az asszonnyal.

— Készen vagy?

— Micsoda hang ez?

— Azt kérdeztem, készen vagy-e már a szemrehányásokkal — ismétlé erélyesen, Jeremiás.

— Nem.

— No hát akkor elég! Folytathatod, ha felkelek, de most nyugalomra van szükségem.

— De ember...

— Hallgas! A folytatásra nem vagyok kíváncsi.

Különb, ha forszirozod, ird le, majd ha fölbredek — elolvasom.

— Borzasztó... Az én szemrehányásaim jogosultak és nem olvasmányok.

— Szeretném, ha minél ritkábban megjelenő folyóiratban közölnéd, melyre — nem fizetnék elő.

Az asszony fegyvert fogott, elővette a zsebkendőjét, a kerevetre vetette magát és keresves zokogásba kezdett.

Amint, hogy igaz, mikép Jeremiás nem esett a feje lágára, szent az is, hogy nem volt kőből az ő szive.

Engesztelőleg fordult tebat a síró asszonyhoz.

— Ne sírj, no édesem, ugyan mirevaló...?

Fel is ugrott, meg is cirógatta az asszonyt, de az nem engedett, tovább zokogott s faldokolva tördel:

— Haszontalan vagy. Elhanyagolsz.

— Fontos ügyben voltam a kaszinóban.

— Tudom, ittál, kártyáztál és vesztettél.

— Nem, bor mellett vitatkoztam s hogy kelleténél talán többet ittam, annak is csak hazafüni erényem az oka.

— Hogy, hogy?

— Nagyon egyszerűen, szóba került a polgári házasság és...

— Ah! a polgári házasság?

— Igen és én mellette érveltem.

— Merészelted volna? Illik az egy feleséges emberhez?

— Hozzám igen, mert még egyszer egybe akarok kelní — veled.

— No ezt mindjárt előre bocsáthattad volna — mondá engesztelőde az asszony s megcirógatta Jeremiás arcát.

— Te pedig ezt patália nélkül is gondolhattad volna, mert már-már osztani kezdtem az ellentábor véleményét, hogy az egyházi és polgári házasság egyaránt szomorú következménye egy végzetes pillanatnak.

— De most már nem osztod, ugye édes?

— Nem, de félek tőle, hogyha még egyszer ivással, kártyázással és hanyagsággal vádolsz, ellensége leszek a polgári házasságnak csak azért, ne hogy eszembe jusson még egyszer — összekelni.

— Sohasem vádolkak többé lelkem, Jeremiáskám.

Csókolj meg, legyen közöttünk szent a béke s azután aludd ki a vita fáradalmait. Addig én majd gondolkodom az új házasságról és az új — nézes hetekről.

Egy csuppanás után Jobbláb Jeremiás meg volt mentve s elhatározta, hogy a polgári házasságról szóló törvényjavaslatért a legközelebbi városatyá választáson reá fog szavazni a szabadelvűpárt jelöltjére.

Az asszonnyal pedig megésett, hogy hallgat. Mindennek a csodálatos metamorfózisnak a polgári házasság az oka.

Vass G.

Naptár. December.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
1 Pént.	Elig pk. vt.	Elig.	19 Abdiasz pr.
2 Szom.	Bibiana sz.	Bibiana	20 Dek. Gerg.
3 Vas.	A 1 Xav. Fer.	A 1 Szofon.	21 C 27 B.-A. v.
4 Hétfő	Borbála	Borbála	22 Filémon
5 Kedd	Szabbas ap.	Szabbas	23 Amfilok

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

Zomborban, Felsőváros, a Flórián-utca 362. sz. a lévő lakóház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad

Dr. Lovász Márton.

8066. szám.

kg. 1893.

Pályázat.

Bulkesz község székhelyvel alakult és évi 600 frt fizetéssel rendszeresített körállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket bezárólag folyó évi december hó 27-ik napjáig beküldjék.

Palánkán, 1893. évi november 20-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

Végladás.

Alulírott tisztelettel értesitem Zombor város és környéke n. é. közönségét, miszerint az itt helyben több éven át fennállott üzletemet, törvényhatóságilag engedélyezve,

véglegesen elárusítom,

emlékfogva ajánlom dúsan felszerelt raktáramat mindenféle vászon, sifon, színes és fehér abroszok, törülközők, ágýterítők, szőnyegek és függönyökben a legolcsóbb árakon. Az üzleti helyiség, valamint az üzleti berendezés is 1894-ik évi február hó 1-étől átadandó.

Tisztelettel

BUTTER-WALTER ANTAL,

a „Mütakács“-hoz

Zomborban, főutca, Frey-féle ház.

3-3

Gumi-cipő (Galotschni) 90 kr.

A közeledő karácsonyi és újévi ünnepek

alkalmából bátorkodom a n. é. hölgyközönséget meglepő szép és dús választékú

„Kézimunka-raktáram“,

valamint az újonnan berendezett

„Hímzési előnyomdám“

megtekintésére tiszteletteljesen meghívni; mindkét osztály szakavatott kisasszony vezetésével, ki mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál.

Egyben ajánlom nagy választékú

„Menyasszonyi kelengyéimet“,

u. m.: ingek, Corsettek, ágyak a legszebb kivitelben. — Zsebkendők, téli-árak, keztyűk, hajpor, illatszerek, derékfűzők stb.

Szíves megbízást kér

teljes tisztelettel

ENGEL MÓR.

Fő-utca.

0-1

Sárcipő (Galotschni) párja 90 kr.

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására juttatni, hogy helyben

női divat-termet

rendeztem be.

Saját gyakorolt tanulmányaim mellett **szabásznőt** is szerződtettem, ki a legelőkelőbb bécsi divattermekben működött; ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmértőbb igényeknek is megfelelhettek.

A nagyérdemű hölgyek kényelmére rövidáru-üzletemben (a korszón), valamint divattermemben a legújabb díszeket, selyemszallagot, csipkét, plüschet, bársonyt és paszomántot raktáron tartok, ezáltal minden idővesztés a díszek összehasonlításánál meg van takarítva.

A legújabb bécsi és párisi divatlapok divattermemben megtekinthetők.

Mély tisztelettel

Grünwald J. C.

Zrinyi-utca 184. sz.

Vidéki rendelések egy jó szabású derék be-
küldésével legpontosabban eszközöltetnek.

Borok eladása.

Ajánlok tiszta, hamisítatlan, kitünő, első minőségű

Karlovici csepp-ürmöst,

Negotini sillert, Magyarádi fehér asztalit,

valamint

kitünő (ruzsicai) sillert,

ugy

Dalmáciai vörös boraimat

és

SZERÉMI Ó-SZILVÓRIUMOT

nagyban és kicsinyben.

Kiváló tisztelettel

MOMIROVITS VLÁDÓ,

a „Sólyom“-hoz címzett vendéglőben.

3-3

Az új pénz!

Mi minden kapható két koronáért!

1 női alsó ruha csinos és valódi színekben	2	korona.
1 női nadrág vagy kötött ing, igen meleg	2	"
1 női schiffon ing dús hímzéssel	2	"
1 pár női angol házi cipő fekete és divat színekben	2	"
1 női karmantyú (Muff) nyulbőről csak	2	"
1 női derékfűző legújabb francia szabású 4, 3 és 2	2	"
2 és 4 pár női harisnya minden színben	2	"
1 női selyem vagy csipkekendő	2	"
1 női berlini fejkendő dús selyemhímzéssel 5, 3 és 2	2	"
1/2 tucat női zsebkendő, színes szegélyvel	2	"
1 fehér vagy színes asztalkendő 3/4 damaszt	2	"
1 kötött gyermek alsó öltözet vagy ruhácska	2	"
1/2 tucat evőkanál jó minőségű	2	"
1/2 tucat kávéskanál tejmerítővel együtt	2	"
1 női kézi kosár igen csinos kiállításban 1 és 2	2	"

Uraknak:

1 kötött ing (system Jäger) minden nagyságban csak	2	"
1 kötött nadrág, igen meleg	2	"
1 pár valódi prágai bőrkezttyű (kötött 1 korona)	2	"
1 férfi kalap	4 és 2	"
1 angol esernyő	4 és 2	"
2 vagy 4 legújabb divatu nyakkendő	2	"
1/2 tucat férfi gallér minden façonban	2	"
1/2 tucat férfi kézélő minden façonban	2	"

Azonkívül dús választék fézfű-
ingek, fog- és ruhakefék stb.
Selyem szalagok, csipke és ruha-díszek
rendkívüli jutányos áron kapható.

Hol?

A gyermekjáték-, divat- és díszmúrártárban

GRÜNWARD J.,

Zombor, Falcione Gyula-féle házban a korszón.

ROSENFELD IGNÁC

zsibárus Zomborban,

Zrinyi-utca, Valient-féle házban.

Veszek mindennemű ódon tárgyakat, régiségeket, ódon férfi- és gyermek-ruhákat, fehérneműt stb. a legmagasabb árak mellett.

Meghívásra helyben vagy vidékre bárhol személyesen megjelenek.

6-1

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

CIRKUS HENRY.

A cirkushoz jó, száraz járda van készítve, mely lámpákkal van megvilágítva.

Még csak néhány napig!

A tucat-jegyek érvényesek.

Ma, pénteken 1893. évi december 1-én

DISZ-ESTÉLY

Henry igazgató tiszteletére.

Válogatott műsorral.

Fellépte az összes művész-személyzetnek.

Záradékkal:

Mazepa száműzetése Ukraine hozótjai közé

vagy Porovszky fejedelem bosszúja.

Nagyszerűen kiállított látványos nemajáték.

T. c. Ezen disz-estélyre azon tiszteletteljes megjegyzéssel van szerencsém a n. é. közönséget meghívni, hogy ez alkalommal minden törekvésem oda fog irányulni, hogy igazán nagyszerűt és legújabbat nyújthassak.

Nagyszámú látogatást kérve, maradtam tisztelettel

HENRY, igazgató.

Holnap, szombaton délután tanuló és gyermek előadás.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szeszese italok, asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibáztatlan elkészítésre a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta eceteszenőcát kellemes ízű borecet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltemek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árllapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

eszenciák-különlegességek gyára

PRÁGA.

50-13

Megbízható ügynőkök kerestetnek.

Eladó szőlővesszők.

Királyhalmokon (Csongrád vármegyében) levő 30 hold immunis homoki szőlőtelepen termelt, háromszor permetezett, felhát peronosporamentes, következő fajtszta nagyobb mennyiségű szőlővessző őszi szállítása csomagolva és vasúthoz szállítva eladó:

Mustos fehér, igen bőtermű, sima vessző, ezre	8 frt 40 kr.
Zöld sylvani, homokra igen alkalmas, sima vessző, ezre	8 frt 40 kr.
Piros veltelni, finom borszőlő, sima vessző, ezre	8 frt 40 kr.
Kövi dinka, homokra alkalmas sima vessző, ezre	8 frt 40 kr.
Slankamenka, homokra alkalmas	8 frt 40 kr.
Olasz rizling, bőtermű, finom bort ad, homokra és kötött talajba egyaránt alkalmas, sima vessző, ezre	8 frt 40 kr.
Kék frank, finom vörös bort ad, sima vessző, ezre	10 frt 40 kr.
Chasselas rouge, legfinomabb esemege, sima vessző, ezre	18 frt 40 kr.
Muscat lunel, legfinomabb illatos esemege, sima vessző, ezre	18 frt 40 kr.
Madelaine Angevine, igen korai esemege, sima vessző, ezre	18 frt 40 kr.
Vegyes Chasselas, fehér és piros esemege, sima vessző, ezre	16 frt 40 kr.
Gyökeres Madelaine Angevine, esemege ezre	30 frt 40 kr.

MEGRENDÉLÉSEK 50% ELŐLEG BEKÜLDÉSÉVEL:

ROMBAY ZSIGMOND SZŐLŐBIRTOKOSHOZ

(PANKOTA, Arad vármegye) intézendők.

Ugyanitt saját termésű Ménes-Magyarád vidéki ó-fehér asztali, vörös, rizling, bourgundi és aszu-borok kaphatók.

11976. sz.

kig. 1893.

Pályázat.

Bresztovác községben rendszeresített s 300 forint évi készpénz fizetéssel egybekötött végrehajtói állásra pályázat nyitattik.

Pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi december hó 5-ig ezen szolgabírósnál nyújtsák be.

Apatin, 1893. évi november hó 19.

Főszolgabíró helyett:

Jeisel Henrik,

szolgabíró.

2-2

XVI. évfolyam

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 k.
A lap szellemi részét illető küldemények szerkesztőnek, anyagát a lap tulajdonosnak küldendők.

Egyes szám ára 10 kr.

A vaser

—á.— Az a hatalom Wekerle miniszterelnök k alig egy év előtt — az ott, mindinkább közelebb Magyarországot nemzeti alkotni, volt a programja, melyet az új kormány igéreték miniszterelnök után terjeszti elő a megvalósítására törvényjavaslat.

Nem szólunk most az e javaslatokról, melyek már melyek közül a legfontosabb a polgári házasságról szóló királyi jóváhagyását s parajesztetni. Nem szólunk meg zetségéről, pénzértékünknek lőben levő konszolidációjá demei, amelyeknek e javaslat elismeréssel adózott az értek el azon legfelsőbb közlésében, mely a magyar független önálló államiság téka gyanánt, felállítani, régi, folyton érvényben levő felújítani van hivatva. Nem niszterek tevékenységéről ember és hatalmas feladatok jesítő a maga részletében.

De szólunk kell most ügyminiszterrel, azon alkal selőház elé beterjesztette ságról szóló törvényjavaslat szót, melynek feladata le biztosítani a közhatalom, önkénye ellen.

Ha a szerencsés kez „aranyember“-nek nevezik Hieronymit is a „vas-ember“ ugyanis gazda nélkül van kitüntetése Barossunk kint aki már ki volt nevezve a vevőszék elnökének, rögtön teri ranggal s fizetéssel me lteltóságot, mikor tevékeny kinalkozott s elfogadta a

A „BACSKA“

A szőlő — Carmen Syrah

A szőlő, bocsánat má

A szőlő hosszafülvé

Nyakas vitéz, mely

Csak súlyos terhet

És bárhogy görnyed

Örökké rajt van a

Kapadhat-rághat regg

Neléz terhéből mit se

Még jó, hogy szőre-bi

Útést könnyebben tár

S csodálatos! — csak

Hogya szerelmet is

KEPECSKÉK A MINDENNAPI

Tollal rajzolja

I.

Fiatal ember

Szegény mesterember, földi az édes apja. Ő pedig, miután k a realból és preparandiából, ír irnoknak.

Nincsen a megyében falu, volna mint írnök.